

HONVÉD ALTISZTI

FOLYÓIRAT

Tartalom

A katona szentsége és a bizalom záloga	2	Búvárok a víz világnapján	18
Mérföldkő az altisztképzés történetében	3	HEAT	20
Nem csak a húszéveseké a világ	4	Gyózz vagy tanulj!	22
Alázattal és szorgalommal felnőni a szerepvállaláshoz	6	40 éve(m) a fedélzeten	24
Könnyűlövész-kiképzés Tatán	8	Punisher Airsoft Team Nagyatád	26
A kiképzők mindenből képesek kihozni a maximumot	10	A HAF igazgatói kézben	28
(H)idegen ellenség	11	Tengeri csaták – olasz részvétellel	28
Kiképzés téli terepviszonyok között	14	Ismét közeledik egy centenárium	29
A katonai fegyelem erősítésének lehetséges irányai az alegységeknél	16	A jövőbeli együttműködés támogatása	29
		Csokoládé, sör, EU és NATO	30
		Humor	31
		Belga kitüntetések, emlékérmek	32

A katona szentsége és a bizalom záloga

Tömösközy Tamás Kálmán törzszászlós

A Magyar Honvédség parancsnoka csapatzászlót adományozott az altisztképzés fellegrárában az Altisztképző Központnak és a kötelékében szolgálatot teljesítő katonáknak. Nemes és egyben felemelő érzések kerítették hatalmába a csapatzászló-adományozó ünnepség résztvevőit. Hogy miért? „A zászló a katona szentsége és annak a bizalomnak záloga, mellyel az állam a harcosait megajándékozta” – írta egy 1940-es jelentésében vitéz primor szotyori Nagy Áron ezredes, a Hadimúzeum igazgatója. A csapatzászló a hazához, a nemzethez, az eskükhöz és a csapathoz való kitartó hűség, valamint a bátorság, a katonai becsület és a bajtársiasság jelképe, az adott katonai szervezetet önmagában is megtestesítő szimbólum. Egyszerre összeköt és megkülönböztet. Összeköti az emberek azon csoportját, akik „beállnak a zászló alá”. A külső szemlélőnek elég egyetlen pillantás, hogy tudja, közük tartozik-e vagy sem. Ez az érzés egy olyan kötelék életében, mint a Magyar Honvédség, rendkívül fontos szerepet tölt be.

Ahogy egy családban a kitűzött közös értékek elfogadása, megélése, az összetartás, a bizalom, a nyílt, szabad kommunikáció, a kölcsönös támogatás és megbecsülés a legfontosabb, ugyanúgy az egy csapatzászló alá tar-

tozó alakulatnál is ezek az értékek viszik előre a csapatot. A szolgálatteljesítési helyünk szinte a második otthonunk, és ha az imént felsorolt értékekkel felvértezett csapattagok az összetartozás szellemében vesznek körül, akkor joggal mondhatjuk, hogy ők a második családjunk.

Az összetartozás nagy szimbóluma a csapatzászló, ami egy katona életében a legfontosabb. Egy szent kötelék, amit senki sem szakíthat szét, és amelynek az alapja a bizalom és az összetartás. A Magyar Honvédségben szolgálatot teljesítő kötelékek összetartása éppoly fontos, mint az emberi kötelékek, hiszen vannak alkalmak, amikor életünk, a profizmus mellett, éppen az összetartás erőségén múlik. A honvédség olyan, mint egy nagy család, ahol generációk támogatják egymást. Itt található a múlt, a jelen és a jövő. Ahhoz, hogy szívvel-lélekkel tudjuk teljesíteni szolgálatunkat, elengedhetetlen a támogató család jelenléte. Egy katona élete nem mindig a kiszámíthatóságról szól, de a háttérben elfogadással, megértéssel, elismeréssel és lojalitással fordulnak hozzánk családtagjaink.

A zászló, a jelképek megbecsülése, valamint a család tisztelete a kulcsa annak, hogy ezek a kötelékek ne rongálódnak, és büszkeséggel karolják át a benne élőket. Kötelességük életünk árán is védelmezni mindezt. ■

Mérföldkő az altisztképzés történetében

Soós Lajos főtörzszászlós
Fotó: Kertész László

Különleges, mondhatjuk történelmi jelentőségű nap volt április 13-a a Magyar Honvédség altiszti karának életében. A alegységzászlót adományozott az MH Altiszti Akadémia Altisztképző Központ részére dr. Ruszin-Szendi Romulusz altábornagy, a Magyar Honvédség parancsnoka.

Az ünnepi eseményre – melyen a Honvédelmi Minisztérium, a Magyar Honvédség Parancsnoksága képviselői mellett számos meghívott vendég vett részt – az „Altisztképzés másfél évszázados története” elnevezésű programsorozat keretében került sor a szentendrei laktanyában.

Az előjáró, Bozó Tibor vezérőrnagy, a Magyar Honvédség Parancsnokságának törzsfőnöke fogadása és a Himnusz elnéklése után dr. Tóll László ezredes, a Magyar Honvédség Tartalékképző és Támogató Parancsnokság Hátszázad Igazgatóság Társadalmi Kapcsolatok Főnökségének főnöke mondott beszédet. Tóll ezredes rámutatott a zászló mint szimbólum történelmi jelentőségére, az alegységzászló-adományozás fontosságára. Az ünnepi gondolatok a történész látásmódjával megvilágították a zászlóadományozás „lelkületének” szerepét az Altisztképző Központ mint alegység életében, tágabb értelemben az altiszti kar további fejlődésében.

A történelmi áttekintést követően Kaszab Zoltán főtörzszászlós, a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa ismertette az adományozó okiratot, majd méltatta az Altisztképző Központ részére adományozott alegységzászló jelentőségét. Megköszönte az altiszti kar, a központ állományának munkáját, valamint Kriston István főtörzszászlós, a Magyar Honvédség második vezénylőzászlósnak szolgálatát, vezetői tevékenységét, amely hozzájárult ahhoz, hogy az altisztek ismét egy mérföldkőhöz értek és újult erővel folytathatják feladataik végrehajtását.

Ezt követően került sor az esemény legnagyobb pillanatára, az alegységzászló átadására, melyet Bozó Tibor vezérőrnagy nyújtott át Négyesi Tibor főtörzszászlósnak, az Altisztképző Központ parancsnokának. Méltóságteljesen, egyben lélekemelő módon zajlott le a mozzanat. Ezt követően Nánai László alezredes, protestáns tábori lelkész felszentelte az alegységzászlót. Beszédében a jutasi altisztek méltán híressé vált jelmondatán keresztül – „Erős akarat minden akadályt legyőz, erős akarat csak erős hitből fakad” – összekötötte az anyagi és az azon túli világot, bemutatva az értékek, a múltból, akaratból és hitből táplálkozó lelki, spirituális erő jelentőségét a mindennapok küzdelmeinek sikeres megharcolásában.

A zászlószentelés felemelő pillanatait után a zászlót átadó Bozó vezérőrnagy tekintett vissza az Altisztképző Központ kialakításának küzdelmes időszakára, megköszönte a jelenlévő rangidős altisztek, a korábbi és jelenlegi vezénylőzászlósok közösségépítő, alázatos szolgálatát. Kihangsúlyozta, hogy az altiszti kar komoly fejlődésen ment keresztül az elmúlt évtizedekben, valamint, hogy ennek a folyamatnak törőmentesen folytatódnia kell, mivel a Zrínyi Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program sikeressége nagymértékben múlik a személyi állomány felkészültségén. A vezérőrnagy rámutatott: e tekintetben az altisztek szerepe megkerülhetetlen, legyen szó végrehajtásról vagy a kisalegységek felkészítéséről, azok vezetéséről.

Az Altisztképző Központ személyi állománya felé fordulva szövegezte a felelősségről, melyet viselnek a jövő generációk nevelésében, szakmai és általános katonai felkészítésében. Jelezte, hogy a változások, melyek a világban zajlanak, azt követelik meg, hogy az elérendő szint tekintetében ne a jóra, hanem a kiválóra törekedjenek mind a kiképzők, mind a felkészítők, mind a pályájukat megkezdő fiatalok. Az ünnepi gondolatok lezárásaként sok sikert kívánt az Altisztképző Központ személyi állományának jövőbeni feladataik végrehajtásához.

Ezt követően Négyesi Tibor főtörzszászlós köszönte meg mindazt a segítséget és támogatást, mely lehetővé tette az alegység kialakítását, az eddigi eredmények elérését. Elmondta, hogy a megszerzett tapasztalatokra építve tovább kell folytatni a közös munkát az altisztképzés fejlesztése és a jövő altisztjeinek minél eredményesebb felkészítése érdekében. Ígéretet tett, hogy a jutasi szellemiséget, amely a katonai hivatás iránti elkötelezettségen, példamutatáson és bátorságon alapult, még inkább beépítik az altisztek képzésébe és nevelésébe.

Gondolatait az alábbi, ünnepi zárszóval fejezte be: „Fogadjuk, hogy az alegységzászlónkat tisztelni, szeretni, becsülettel őrizni és óvni fogjuk! Az Altisztképző Központ előtt álló kihívásokat pedig le fogjuk küzdeni, mert hiszünk, hogy az erős akarat minden akadályt legyőz, erős akarat csak erős hitből fakad!” ■

Szakmai vizsgán

„Nem csak a húszéveseké a világ”

AZ ÉLETHOSSZIG TARTÓ TANULÁS ÚJ DIMENZIÓJA A SZENIOR ALTISZTEKNÉL

Inoka Zoltán főtörzszászlós
Fotó: Sályi Gergő hadnagy és a szerző felvételei

A Zrínyi Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program egyik pillére az életpályamodell, aminek célkitűzései között szerepel az altiszti állomány élethosszig tartó képzése. A Magyar Honvédségnek olyan felkészült altisztekre van szüksége, akik képesek az összekötő kapocs szerepére a tiszti és a legénységi állomány között és akik vezetni, motiválni tudják beosztottjaikat. Szerepük fontos a parancsnoki döntés és szándék megfelelő, egyenes kommunikálására a beosztott állomány irányában és a feladatok visszaellenőrzésében. Lényeges, hogy személyes példamutatásukkal ösztönözzék, tapasztalataikkal segítsék és motiválják alárendeltjeiket.

A belső képzések túlterheltsége miatt már 2018-ban kezdeményeztem Kriston István főtörzszászlósnál – a Magyar Honvédség akkori vezénylőzászlósánál –, hogy, enyhítve az Altiszti Akadémia terheit, megszervezhessem regionálisan az egységes zászlóstanfolyam egy speciális változatát, ami hibrid módszerrel, online és kontakt formában készíti fel azokat a kollégákat a törzsek munkájához elengedhetetlen katonai ismeretekre, akik a megfelelő katonai végzettséggel még nem rendelkeznek. Hosszú egyeztetések és előkészületek után végül zöld utat kaptunk, és megkezdődhetett a munka.

A megnövekedett határ menti feladatok és a pandémiás helyzet okozta többletterhek miatt többször is halasztanunk kellett a tanfolyam kezdési időpontját, de 2021 szeptemberében eldőlt a startpisztoly.

Azok a törzszászlósok és zászlósok kaptak lehetőséget, hogy megszerezzék az előírt katonai végzettséget, akik már hosszú ideje a zászlósi beosztásukban vannak és az ide vonatkozó törvényi előírásoknak megfelelően rendelkeznek is a civil életből megfeleltethető OKJ-s tanfolyammal ennek betöltéséhez, de úgymond a cseresznye még hiányzott a hab tetejéről. Honvédségi szinten több mint másfélezer altisztnak nincs meg a megfelelő katonai végzettsége, ezért nem ülhettem tétlenül, karba tett kézzel várva arra, hogy majd csak törtémi valami a beosztott altiszteimmel. Felelős rangidős altisztként az ezrednél kötelességem mindent megtenni annak érdekében, hogy mindenki hozzájusson a tanulás és a fejlődés lehetőségéhez.

A tanfolyam egyik fő célkitűzése az volt, hogy a legkisebb mértékben vonjuk el az állományt a napi munkavég-

zéstől, feladatoktól, ezért havonta egy hét összevonással, délelőttönként tartottuk a foglalkozásokat. Így tudtuk biztosítani azt, hogy folyamatosak legyenek és ne szenvedjenek csorbát a napi ügyek, hiszen a résztvevők felelős beosztásokat látnak el jelenleg is. Az elektronikusan elérhetővé tett felkészülési anyagok biztosították, hogy mindenki számára kéznél legyenek az elméleti ismeretek, és a résztvevők maradéktalanul fel tudjanak készülni akár a munkahelyen, otthon vagy a folyó műveletekben való részvétel alatt is. Nyilván az egyén felelőssége itt fontos szerepet kap, hiszen kinek-kinek a szabadidejéből kell áldoznia arra, hogy felkészüljön. A kollégák visszajelzései alapján ez nem okozott gondot senki számára.

Az oktatási anyagok nem tértek el a standard képzéstől, és az oktatói gárda is ismerős lehet azok számára, akik már megfordultak a szentendrei tanfolyamon. Úgy gondolom, hogy – kis túlzással – a tárgyalt témakörök nagygyűi látogattak el hozzánk, átadva tudásukat. Gobányi István főtörzszászlós a kommunikációról tartott előadása, Tigyi István főtörzszászlós kibervédelmi „expozeja”, Berek Zsolt főtörzszászlós személyiségfejlesztő és önismereti óráinak híre ment, így nyugodt lélekkel mondhatom: nagy érdeklődéssel várta mind az ötvenkét „nebulo” a színvonalas „show”-t. Természetesen nem mehetek el a saját oktatói állományunk mellett sem, akik szakterületeik mesterei, visszatérő vendégei az akadémián működő zászlósképzésnek, és akik örömmel fogadták a felkérést az előadások megtartására.

Oktatóként is figyelemmel kísérve az eseményeket, érdekes volt látni, hogy a több éve, akár évtizede egy helyőrségben szolgáló katonák mennyire nem ismerik egymást. Bár számos alkalommal vettek részt gyakorlatokon közösen, így, ebben a környezetben jobban felszínre kerültek az egyéniségek. Hallhatták egymás bemutatkozásait, előadásait, gondolatait, ezzel szereve valós ismereteket a másiktól. Jó volt látni, hogy szinte az első pillanattól kiváló hangulatban teltek az órák. Bár ezen oktatási forma hátrányaként lehet említeni, hogy – ellentétben a Szentendrén folyó képzéssel – más katonai szervezetek tagjaival nem találkozhattak, így nem alakulhattak ki interperszonális kapcsolatok, amik fontosak lehetnek az altiszti támogató csatorna – alakulatok közt történő – működtetése szempontjából. Bár valójában a résztvevőknek erre már nemigen van szüksége, hiszen húsz, huszonöt vagy akár

harminc éves pályafutásuk alatt már „mindenhol” vannak kialakult kapcsolataik.

Ha hátrányt említettem, akkor hadd hozzak fel egy pozitívumot is: a tanfolyam adta rugalmasságnak köszönhetően az alakulat parancsnoka kérte, hogy a katonai döntéshozatali eljárás oktatására helyezzünk nagyobb hangsúlyt, így az óra- és tárgykörelosztásokat ennek függvényében terveztük, tehát a parancsnoki szándék is érvényre tudott jutni.

Mint minden kurzus végén, itt is számot kellett adni a megszerzett ismeretekről. Február 14-én írásbeli teszttel kezdődött a számonkérés, majd a résztvevők létszáma miatt a szóbeli vizsgák három napon keresztül tartottak. Utóbbin – melyet Kaszab Zoltán főtörzszászlós, a Magyar Honvédség vezénylőzászlósja is meglátogatott – a záródolgozataik témáját védhették meg a hallgatók a vizsgabizottság előtt.

Február 18-án reggel nem is tudtuk volna méltóbban lezárni a tanfolyamot, mint egy közös, a Nemzetközi Katonai Sporttanács által szervezett futással (CISM day run), amivel a békére és a sporton keresztüli barátságra is emlékeztünk. A testet „karbantartó” esemény után Frankó Imre ezredes, a Magyar Honvédség Altiszti Akadémia megbízott parancsnoka, Könczöl Ferenc ezredes, a Magyar Honvédség 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred parancsnoka, Berek Zsolt főtörzszászlós, a Magyar Honvédség Haderőnemi Szemléltető (Légierő) vezénylőzászlósja és Négyesi Tibor főtörzszászlós, a Magyar Honvédség Altiszti Akadémia Altisztképző Központ parancsnoka ünnepélyes keretek között adta át negyvenkilenc fő részére a tanfolyam sikeres elvégzését igazoló tanúsítványokat.

Az alakulat vezénylőzászlósaként büszkeséggel tölt el, hogy azok a kollégák is önszántukból vettek részt a tanfolyamon, akiknek a jelenlegi szabályzó még csak a szakmai középfokú végzettséget kéri a beosztás betöltéséhez, viszont érezték és érzik, hogy katonaszakmailag is többek akarnak lenni és meg akarnak felelni a modern kor kihívásainak.

Remélem, hogy a „pilot” tanfolyam tapasztalatainak feldolgozása után az MH vezénylőzászlósja, Kaszab Zoltán főtörzszászlós úgy ítéli meg, hogy beváltotta a reményeket ez a képzési forma, és a többi alakulatnál szolgálatot teljesítő katonatársainknak is elérhető lesz.

Ezúton is gratulálok minden kollégámnak, további munkájukhoz sok sikert, erőt, egészséget és katonaszerencsét kívánok! ■

Érdekesítő foglalkozás

Véget ért a kurzus

Alázattal és szorgalommal felnőni a szerepvállalásokhoz

A NEMZETKÖZI KIKÉPZŐ ALOSZTÁLY
RENDELTETÉSÉRŐL ÉS TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Szabó Tamás zászlós
Fotó: NKALO

A Nemzetközi Kiképző Alosztály (NKALO) a Magyar Honvédség Altiszti Akadémia alárendeltségében hajtja végre szolgálati feladatait. Az NKALO feladatrendszere a rögtönzött robbanószerkezetek elleni védelem (C-IED) kapcsolódó nemzeti és nemzetközi képzéseit és kiképzéseit támogatja és szolgálja ki.

Az NKALO a Magyar Honvédség C-IED-képessége kialakításának szerves részét képezi, melyet az alosztály a végrehajtott tanfolyamokon és a missziós szerepvállalások alkalmával szerzett meg. Megalakulását a 2008-ban a Magyar Honvédség Központi Kiképző Bázison, a NATO Transzformációs Parancsnokság (NATO Allied Command Transformation) égíse alatt végrehajtott törzstiszti és C-IED kiképző (T3) tanfolyamok vendégül látása inspirálta. Az új szervezeti elem létrehozását kiképzést biztosító szervezetként, a tapasztalatfeldolgozások eredményeképpen a Magyar Honvédség vezetése 2010-ben rendelte el.

Két év felkészülés után a Nemzetközi Kiképző Alosztály sikeresen akkreditálta a NATO C-IED T3 tanfolyamát, melyet akkor már teljes egészében magyar kiképzőkkel hajtott végre. A hiteles oktatás érdekében a már

meglévő szakmai és nyelvi tudás mellett a szakmai tapasztalat is elengedhetetlen, ezért az alosztály katonái megkezdhették az MH C-IED vonatkozású missziós feladatvállalásukat. A nemzetközi missziókban lehetőség volt afgán, iraki és mali műveleti területen C-IED kiképzői és mentori beosztásokat ellátni, valamint az itt nyert tapasztalatokat a képzésbe visszaforgatni.

A spanyolországi központú NATO C-IED Kiválósági Központtal (CoE) való együttműködés az elmúlt 10 évben nagy átalakuláson és fejlődésen ment keresztül. Ennek egyik „gyümölcse” a hadszíntéri helyszínelő csoportok (Weapons Intelligence Team, WIT) megjelenése. A nemzeti és nemzetközi csoportok felállítása és kiképzése az NKALO egyik profilja a már meglévő T3 tanfolyamok mellett. Ezek a csoportok képesek műveleti

környezetben IED- incidensek teljes körű helyszínelésére, értékelésére és elemzésére. A csoportnak nemcsak a rögtönzött robbanószerkezetekre vonatkozó technikai felderítés a célja, de éppúgy rekonstruálni tudja a helyszínnel és a támadással kapcsolatos taktikai eseményeket is. A WIT képes törvényszéki bizonyítékok gyűjtésére és dokumentálására, támogatja az IED-ellenes műveleteket, illetve segíti a saját erők technikai és taktikai harceljárásainak folyamatos fejlesztését és fejlődését.

Az alosztály nemcsak nemzeti és nemzetközi T3 és WIT-kiképzésekben vesz részt, hanem folyamatosan új utakat és dimenziókat keresve a különböző bi- és multilaterális interoperabilitási platformokon (V4, Európai Védelmi Ügynökség – EDA, EUBG-készenlét, kétoldali C-IED-felkészítések pl. az iraki és a jordán hadsereggel való együttműködés keretében) keresztüli szerepvállalások során új képességek kialakítása és adaptálása is a feladata. E feladatok pontosan illeszkednek a Magyar Honvédség vezetésének elvárásrendszerébe és szorosan támogatják azt.

Az olvasóban felmerülhet a kérdés: vajon hogyan kötiődik az NKALO a Honvéd Altiszti Folyóirathoz? A válasz egyszerű. Az alosztály a kezdeti 5 főről napjainkra 15 főre bővült, az állományban két fő kivételével altisztek szolgálnak. A legységünk tökéletes példa rá, hogy kellő alázattal, becsületességgel és szorgalommal az altiszti kar fel tud nőni a szövetségi és a honi szerepvállalásokhoz, nemcsak képviselni tudja, de elismert tagja is a nemzeti és nemzetközi közösségnek.

Zárógondolatommal arra szeretném buzdítani és bátorítani altiszti bajtársaimat: vállaljanak bátran és őszintén felelősséget és elkötelezettséget közvetlen környezetükért, katonai szervezetükért, a Magyar Honvédségért, hogy ezáltal példaeértékűen szolgálhassuk a mindannyiunknak legszentebbet, a hazánkat. ■

(A közölt fotók az NKALO tevékenységébe nyújtanak bepillantást.)

Könnyűlövész-kiképzés Tatán

Szakályos Péter főtörzsőrmester – Kozák Piroska őrnagy
Fotó: Bratkó Balázs tizedes

A Magyar Honvédségben az egyik legerősebb kiképzettséget igénylő fegyvernem kétségtelenül a lövész. Nemcsak az egyik legnagyobb fizikai intenzitást és képzettséget követeli meg a harcoló erők között, de ez a szakma az alapja a különleges műveleti egységek kiképzésének is – és még számos fegyvernem támaszkodik a lövészkatonák képességeire. A szerzők írásából megismerhetik az olvasók, hogy milyen részletei vannak a könnyűlövész-tanfolyamnak, amely csak bevezető azoknak az újonnan bevonult katonáknak, akik az alapkiképzés végeztével a tatai dandár 1. Lövészszázlójához kerültek első beosztásba – A szerkesztő.

KIEMELT JELENTŐSÉGŰ TANFOLYAM

A könnyűlövész-tanfolyam azért kiemelt jelentőségű, mert minden lövészkatonának ismernie kell a gyalogos harcászati eljárásokat, a raj/tűzcsoporthoz fegyverzetét, és tisztában kell lennie saját maga és bajtársai képességével. Ezért 2021 őszén az 1. Lövészszázlójánál újra bevezetésre került az alapkiképzést követő lövész szakfelkészítés. Az őszi tanfolyam sikerét követően 2022 januárjában a második tanfolyam is elindult.

A tanfolyam alapvető célja:

- minden újonnan érkezett lövészkatonára el kell hogy sajátítsa azokat a nélkülözhetetlen alapokat, amelyek hiányában magasabb szintű kiképzést nem lehet végrehajtani;
- az alapkiképzést frissen befejezett katona részére időt kell biztosítani, hogy képes legyen szocializálódni az új közösségben, amelyet egy lövészalegység jelent.

– a tanfolyam sikeres elvégzése után már büszkén viselheti az 1. Lövészszázlój felvarróját, ennek ugyanis ez a tanfolyam az alapvető feltétele.

A 6 hetes tanfolyam alatt a katona a lehető legtöbb ismeretet, a leghatékonyabb módon és a legfelkészültebb kiképzőktől tanulja meg. A 6 hét 3 egymással összefüggő részből áll. PIROS, FEHÉR és ZÖLD fázisra van bontva a kiképzés, melyek elnevezését a magyar zászló inspirálta. Azt egymást követő hetek tematikusan épülnek fel, az „egyes harcostól” eljutva a rajszintű feladat-végrehajtásig. Minden fázis végén a leendő lövészkatonáknak elméleti és gyakorlati vizsgát kell tenniük, hogy továbbléphessenek a következő fázisra. A követelmény mindenki számára azonos.

A PIROS FÁZIS

Az első hét egy átfogó fizikai felméréssel kezdődik, mely az általános, Magyar Honvédségnél rendszeresített fizi-

kai állapot-felmérésen alapszik, kiegészítve a katonai testnevelésben teljesítendő részekkel (3200 m futás, 2 perc alatt maximum fekvőtámasz, hanyatt fekvésből felülés, húzódzkodás, egy perc alatt a lehető legtöbb négyütemű fekvőtámasz (burpee) végrehajtása, majd a legvégén egy 80 m-es ingafutás). Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a fizikai állapot javítására nagy hangsúlyt fektetünk a kiképzés teljes ideje alatt, fokozatosan emelve az intenzitást.

A tanfolyam résztvevői a hét 4 napján legalább 4 órában elméleti oktatást kapnak, ahol a hangsúly az elhangzottak megértésén van. Minden nap elején ismétlődő kérdéseket kapnak, melynek során minden katona saját szavaival magyarázza el az adott témát társainak, ezzel is fejlesztve magabiztosságát és kiállását. Az első hét végén komplex vizsgán – egy 45 perces elméleti és egy gyakorlati teszt keretében – adnak tanúbizonyságot a kiképzendők a tanultakról.

A második héten a gyakorlati foglalkozásokon van a fő hangsúly. Megtanulják, hogyan kell összeállítani a felszerelést úgy, hogy abban végre tudják hajtani a feladatot. Az első héten megismert fegyverekkel megkezdik a gyakorlást. Itt fő szempont a fegyverek biztonságos kezelése. A tüzelési testhelyzeteket addig gyakorolják, amíg nem lesz teljesen tudatos, amíg nem lesz benne az úgynevezett „izommemóriában”. Az első éleslövészet során azokat a gyakorlatokat, amelyeket a kiképzés során számos alkalommal begyakoroltak, most löszerezrel is végrehajtják, hiszen nagyon fontos, hogy a katona megtanuljon löni és pozitív élményeket szerezzen a lőtéren. Ezt követi egy 15 kilométeres éjszakai menetgyakorlat végrehajtása, harcászati felszerelésben, napos zsákkal, éjszaka, rossz látási viszonyok között, nehéz terepen. Mindez annak érdekében, hogy felkészítsük a katonát arra, hogy egy feladat sosem ér véget a harcérintkezéssel.

A KÖVETKEZŐ FÁZIS A FEHÉR

A harcászati felkészítő fázisig eljutott állomány megismeri a lövészfegyvereket, és a folyamatos fizikai felkészítés hatására már jobban terhelhető, mint a tanfolyam kezdetekor. Ez a fázis a terepfoglalkozások végrehajtásáról szól. A hét során elsajátítja a gyalogos alakzatokat, megtanulja a terepen használatos jeleket és jelzéseket, valamint a különböző mozgásmódok alkalmazását.

A FEHÉR fázis a begyakorolt harchelyzetek (COMBAT DRILL) elsajátítására helyezi a fő hangsúlyt. Mint az egész kiképzés alatt, itt is az egyszerűbbtől haladunk a bonyolultabb felé. Tisztázzuk, mit jelent a kis- és na-

gyerejű ellenség egy lövészraj számára, továbbá hogy hogyan kell reagálni közeli-távoli lesállításra, vagy éppen, hogy hogyan hajt végre egy könnyűlövészraj kétféle támadást. Megtanulják, hogy mi a támogató tűzcsoporthoz feladata, mekkora a létszáma, hogyan kell végrehajtani egy gyalogos manővert, eközben folyamatosan gyakorolják a tűzészeti tűzre való reagálást a kiképzendők.

A FEHÉR fázisban a katonát a terepen végzett munkája alapján értékelik, és ha eléri a kívánt színvonalat, akkor léphet tovább a ZÖLD fázisba.

A ZÖLD, ÉS EGYBEN AZ UTOLSÓ FÁZIS

Az 5. héten elérkezik a ZÖLD fázis, melynek célja a katonai tereptan alapjainak elsajátítása, valamint tájékozódás terepen térképpel, térkép nélkül és GPS-szel. A kiképzendő megtanulja a térkép kezelését, olvasását, koordináta le- és felvételét, és a rendszeresített tájoló (CAM3H) helyes használatát. Sor kerül egy 2 napos komplex kiképzés végrehajtására. Az első napon térkép és tájoló segítségével kell a katonáknak meghatározniuk pontos helyzetüket, majd a gyakorlótéren elhelyezett pontokat kell megtalálni és „behozni”.

Ezután körletet foglalnak, kialakítják/álcázzák azt a helyet, ahol az éjszakát fogják tölteni. Megtanítjuk az Observer sátrak felállítását, a „kutyaól” kialakítását, és át vesszük a túlélés alapjait: álcázás, menedékpótlás, víztisztítás és tűzifagyújtás, majd a tűzgyújtás különböző technikáit kell elsajátítani.

Másnap korán reggel a tájékozódással/pontbehozattal kezdünk. A kiképzendő katona ezáltal képet kap képességeiről, és megtapasztalja, hogy milyen egy fárasztó nap és kint töltött éjszaka után kora reggel egy figyelmet és koncentrációt igénylő feladat végrehajtása.

A 6. héten lövészre és egy hosszabb menetgyakorlatra kerül sor. A választott útvonal körülbelül 25 kilométer hosszúságú és magában foglal 500 méteres szintkülönbséget is. A menetet a 3. héten történt végrehajtáshoz hasonlóan történik. A megpróbáltatások végét egy utolsó fizikai felméréssel zárjuk, hogy lássuk, mennyit fejlődött a katonák fizikai állapota a tanfolyam alatt.

A kiképzés zászlóalj-sorakozóval zárul, melyen a tanfolyamot sikeresen elvégzett katonák a teljes zászlóalj állománya előtt vehetik át a képzést igazoló oklevelet a zászlóaljparancsnoktól, illetve a zászlóalj felvarróját a zászlóalj vezénylőzászlósától. A katona ezek után büszkén viselheti a felvarróját, és a már megszerzett alap szaktudással felvértezve kezdheti meg a feladatát a saját alegységénél. ■

A kiképzők mindenkiből képesek kihozni a maximumot

Közák: Pirooska őrnagy
Fotó: Bratkó Balázs őzede

Bodor Balázs százados volt mindkét könnyűlövész-tanfolyam századparancsnoka. Őt kérdeztük az eddig végrehajtott kurzusok tapasztalatairól.

A kiképzendők átlagosan hány százaléka csinálja végig a tanfolyamot?

– Körülbelül 80-85 % fejezi be a tanfolyamot, amely abszolút elfogadható, illetve jó eredmény, hiszen néhány éves katonai múlttal is megterhelőek ezek a feladatok, nemhogy 1-2 hónap szolgálati időt követően.

Azok, akik nem tudják végrehajtani, főként milyen okból esnek ki a képzésről, melyek a legjellemzőbb esetek?

– Leginkább a tanfolyam elvégzése közben bekövetkezett egészségügyi sérülések vetnek véget a képzésnek, persze csak abban az esetben, ha maradandóak, hiszen a szabály az, hogy – a tanfolyam egymásra felépített tematikája miatt – egészségügyi felmentés alapján maximum 5 napra eshet ki a kiképzendő a végrehajtásból.

A tanfolyam végét egy utolsó katonai testnevelés-felmérő zárja. Mi a tapasztalat? Valóban ki lehet jelenteni, hogy a hathetes tanfolyam alatt jelentős javulást lehet elérni a felmérésen?

– Határozott igen a válasz! Akinek megvannak ahhoz az alapvető fizikális feltételei, hogy a tanfolyamot sikeresen elvégezze, azokból a tapasztalt kiképzők képesek kihozni a legjobbat. Visszacsatolva az előző kérdésre, olyanok is vannak, akik a fizikai terhelés miatt nem tudják végrehajtani a tanfolyamot, de ez a szám viszonylag csekély. Sokéves tapasztalat után levonható az a következtetés, hogy a lövészallegységeknél a fizikai állapot mindenképpen javulni fog, ha a mentális erő és a lövészhez méltó hozzáállás igazán megvan a kiképzendő katonában. Ezt kell kihoznunk belőlük. Ezen a tanfolyamon a legfontosabb, hogy megtanítsuk a lövészkatona arra, hogy a szakmai tudását csak akkor tudja érdemben kamatoztatni, ha azt a csapat érdekében alkalmazza és nem egyéni szinten próbálkozik. Az egyén megszerzett tudása rajkötélben értékelhető igazán, mivel a fő cél a lövészallegységbe való sikeres integráció. Mindig is ez volt a lövészallegységek értékrendjének alapja, amit a kiképzők megpróbálnak tudatosan beléjük nevelni, hiszen ennél a fegyvernemnél csakis a csapatmunka vezet eredményre és képes a küldetés sikerességének biztosítására.

Volt egy kiemelkedő katona az őszi képzésen. Rácz Rebeka közkatona magasán a társai teljesítménye felett hajtotta végre a tanfolyamot. Miben tudott kiemelkedni igazán?

– Mentálisan és fizikálisan is nagyon erős katona, aki-ről általánosságban kimondható, hogy tűzcsoporttársai előtt járt. Hétről-hétre bebizonyította, hogy terhelhetősége a tanfolyam résztvevői között magasán kiemelkedik. A képzés során a folyamatosan nehezített feladatokat remekül átlátta, igyekezett mindig minden feladatot legjobb tudása szerint végrehajtani, és ami a legfontosabb, hogy mindezt a csapat eredményessége érdekében kamatoztatta. A sikeresen elvégzett tanfolyam után az 1. Lövészszázad kötelékébe került. ■

(H)idegen ellenség

Gervai János főtörzsszázados
Fotó: MH BHK Ellenerő Század

A Magyar Honvédség Bakony Harekiképző Központ (MH BHK) Ellenerő Százada az USA Európai és Afrikai Hadszíntéri Parancsnokság (United States Army Europe and Africa Command) Szárazföldi Kiképző Parancsnoksága Egyesített Nemzetközi Készenléti Központjának (Army Training Command, Joint Multinational Readiness Center - 7th ATC/JMRC) kezdeményezésére, a jövőbeni együttműködés újabb lépéseként, január 11. és február 4. között – a US 1-4 OPFOR zászlóalj egyik alegységéeként – részt vett a Németországban megrendezett Allied Spirit gyakorlaton. A század katonái mellett az MH BHK döntnökökkel és gyakorlattervezéssel foglalkozó szakállománnyal is képviseltette magát.

IDEGEN PÁLYÁN

Az ellenerőszázad a hazai gyakorlatok, kiképzések során a magyar katonai szervezetek többségével közösen már végrehajtott valamilyen feladatot. A nemzetközi kapcsolatok terén is széles az alegység tapasztalati palettája, mert egyebek közt amerikai és holland katonák is megismerhették a képességeit. De ezek a gyakorlatok minden esetben hazai pályán, gyakorlótéren zajlottak. Külföldön, idegenben még sohasem „játszott” ellenséget a század, egészen idén januárig.

Ez volt tehát az első alkalom, hogy a század külföldön hajtott végre feladatot. Ennek megfelelően a Harekiképző Központ parancsnoki, vezetőállománya nagy hangsúlyt fektetett az előkészítési munkára. Sok-sok ismeretlennel állt szemben az előkészítő állomány, de volt egy biztos pont: az időjárás. A naptárra tekintve mindenki biztos lehetett abban, hogy a gyakorlat helyszínén, a németországi Hohenfelsben januárban, februárban tél van. Igazi tél, hóval és hideggel, súlyos hideggel! Így különösen fontos volt az időjárás kihívásainak megfelelő ruházat és egyéni

felszerelés biztosítása a kiutazó állomány számára. A BHK ebben érintett, elsősorban logisztikai szakterületei alapos munkát végeztek, és sikerült szinte minden, az állomány által igényelt felszerelést beszerezniük.

Természetesen a gyakorlatra kiküldendő katonák felkészítése is kiemelt feladat volt. Az ellenerőszázad célirányos kiképzést hajtott végre a kiutazás előtti hónapokban, míg a döntnöki és gyakorlattervező katonák a US Army vonatkozó eljárásaival, szabályzataival ismerkedtek meg.

A kiutazást megelőző hetek, napok hamar elteltek. Az állomány felszerelésének összekészítése, előkészítése a szállításra több napot vett igénybe. Szigorú időrend szerint kellett a katonáknak az előkészületeket végezniük. A karácsony előtti napokon történt meg a felszerelés elhelyezése a konténerekben. Majd következett a Covid-19 izoláció, ami ugyancsak jelentős szervezést igényelt. Külön csoportokban kellett izolálni az ellenerőszázadot, a döntnöki és a gyakorlattervező állományt. Ez a három csoport fizikailag is elkülönítve kellett hogy mozogjon a laktányában, például az indulás előtti Covid-tesztelés alatt is. A hofenfelsi gyakorlótér szakállományával folytatott egyre gyakoribb üzenetváltások is jelezték, hogy közeleg a kiutazás időpontja.

ÚJ KIHÍVÁSOKRA KÉSZÜLVE

Az indulás napjának reggelén az állomány még egy utolsó eligazítás keretében meghallgathatta a jól ismert szövegeket tartalmazó elvárásokat, tanácsokat, amikre valószínűleg egyre nehezebb volt koncentrálni figyelni, hiszen gondolatban már mindenki a gyakorlatra és az azal járó feladatokra gondolt. A „Gépjárműre!” vezényszó jelezte a katonák számára, hogy az, amire több hónapig készültek, visszafordíthatatlanul elérkezett. A következő napon ismeretlen terepen, ismeretlen kihívások között kell majd helytállniuk.

Az utazás hosszú és ezért fárasztó is volt. A megérkezés viszont hamar felrázta az állományt. Ha kihívásokra számítottak, rögtön a buszokról leszállva jött az első.

Az előkészítés során a fogadó bázis szakembereinek megírt számtalan e-mail és az azokra kapott megnyugtató válaszok ellenére a magyar katonák érkezése meglepte a kinti „bázisüzemeltetőket”. A BHK számára „rögtönözve” (közel 2 óra után) kijelölt épületben sem fűtés, sem pedig ágyak nem voltak.

Az olvasó, főként, ha harcedzett és számos gyakorlatot át- és megélt, talán okkal gondolhatja, hogy végül is nem wellness-központba készültek a magyar katonák. Éppen ezért szükséges megjegyezni, hogy a Bakony Harckiképző Központ a gyakorlóterekre érkezőknek, függetlenül attól, hogy azok magyarok vagy külföldiek, minden esetben a lehető legjobb elhelyezési és kiképzési feltételeket igyekszik biztosítani. A katonák arra számítottak, hogy ez mindenhol hasonlóan működik, ezért volt számukra meglepő a spártai fogadtatás. Szerencsére ez az indítás nem kedvetlenítette el a várpalotai csapatot, hiszen valóban nem wellnessre készültek.

A Covid-rendszabályok az érkezést követő napokat is befolyásolták. A keleti (értsd: Szeptnyik) vakcinával oltottakra, így a többségre ötnapos karantén várt, míg az egyéb, a fogadó fél által elismert oltással rendelkezők az első naptól szabadon mozoghattak a bázison. A katonák a karantén idejét is hasznosan töltötték, fegyverzettechnikai, fegyverkezései, illetve harcászati foglalkozásokkal és híradókiképzéssel igyekeztek gyorsítani a lassan múló karanténnapokon.

„NEM SEMMI” KATEGÓRIÁBA TARTOZÓ FELADATOK

A karantén után már magasabb fordulatszámon pörögtek az események. A döntnöki állomány a nemzetközi döntnöki csoporttal, míg az ellenerőszázad az US 1-4 OPFOR- (Opposing Force – ellenerő) zászlóaljjal közösen készült a gyakorlatra. Az egyik legemlékezetesebb előkészítő foglalkozásra is ekkor került sor. Aki vezetett már HMMWV-t, az tudja, hogy ez a jármű nem a kényelmi felszereltségéről és a minimális holtteréről ismert. Egy ilyen vezetni ismeretlen terepen nappal is embert próbáló feladat, de ugyanezt éjszaka, éjjellátóval megtenni már erősen a „nem semmi” kategóriába tartozik. Mégis, szinte mindenki erre emlékszik vissza a legszívesebben mint az egyik legérdekesebb feladatra.

A gyakorlaton az alegység fő feladata volt egy meghatározott területen az 1-4 OPFOR-zászlóaljjal közösen a Blue Force, vagyis a kék csapatok számára minél jelentősebb veszteséget okozni. A végrehajtó állomány minden tagja az idehaza is jól ismert MILES-eszközzel volt ellátva, ami a harcérítkezések hiteles és mérhető értékelését tette lehetővé.

A század hamar átesett a tűzkeresztségen. Az első napon, a szürkület beállta után, viszonylagos harci csendben „befutottak” egy Blue Force páncélos felderítőalegységbe. A magyar ellenség tagjai nem haboztak, azonnal szimulált RPG- és géppuskatűz alá vették a kékkeket, akik

a találkozó következményeként nem tehettek mást, mint hívták a döntnököket, jelentős számú „újraélesztést” kérve. Ezzel az eseménnyel az ellenerőszázadnak nem csak az amerikai OPFOR-zászlóalj körében sikerült tekintélyt kivívnia.

Miközben az ellenerőszázad katonái igyekeztek minél több kék MILES-eszközt találatjelzésre ösztönözni, addig a döntnöki állomány egy lengyel harcokcsiszázad 1-1 szakaszának tevékenységét értékelte a gyakorlatot megelőző OC Academy-n (döntnöki tanfolyam) elsajátított módon és szempontok alapján.

KICSI A VILÁG!

A gyakorlat végét, a bázisra való visszaérkezést leginkább az étkezés miatt várta az állomány, mert az amerikai MRE-t (Meal Ready to Eat – egyéni ételcsomag) körüllegő varázs a használat során hamar szertefoszlott, és bizony még a hazai székelykáposzta-konzerv is öt Michelin-csillagot kapott volna, ha azokon a napokon előkerül. S ha már étkezés... Nem csupán közhely, hogy magyarok mindenhol vannak a nagyvilágban, így a palotai katonák sem lepődtek meg, hogy a bázis egyik büféjében dolgozó lány magyarul vette fel a rendelést. De azon már mindenki elcsodálkozott, amikor kiderült, ő is várpalotai. Kicsi a világ!

Ezek után az értékelés, a tapasztalatok összegzéséé volt a főszerep. Az ellenerő tevékenységét, munkájuk minőségét a legjobban talán az amerikai Ryan alezredes szavai adják vissza. A főtiszt nagyra értékelte a Magyar Honvédség Bakony Harckiképző Központ Ellenerő Század állományának jelenlétét és az OPFOR-feladatokban

való, kiemelkedő szakmai hozzáértéssel végzett munkáját. Korábbi US 1-4 OPFOR-zászlóaljarancsnokként, illetve a tavalyi Defender-21 gyakorlaton ellenerőzászlóaljarancsnokként szerzett személyes tapasztalataira alapozva elmondta, hogy kiválóra értékeli a magyarok OPFOR-feladatokban való részvételét, szakmaiságát és hozzáállását, és örömet fejezte ki, hogy az említett gyakorlatot követően – amely az első hivatalos együttműködés volt a JMRC és az MH BHK között – most újabb alkalom nyílt a kooperációra, mely a jövőbeli szakmai kapcsolatrendszer biztos alapját is jelenti.

KÉSZÜLÉS A 2023-AS MEGMÉRÉTTETÉSRE

Mindenképpen sikeres gyakorlaton van túl a részt vevő állomány. De az elismerő értékelések ellenére is mindenki tisztában van a fejlesztésre szoruló területekkel. A század állománya jól áll az angol nyelvtudás terén. Ugyanakkor a gyakorlat alatt bebizonyosodott, hogy már a légénységi állomány szintjén is felmerülhet a megfelelő nyelvismeret szükségessége – angolul kávét rendelni a szóbeli nyelvizsgán teljesen más, mint éjjel egy harcjárműben zötykölődve, rádió feladatot venni és adni. Számos tapasztalattal is gazdagabb lett az ellenerőszázad, és a csapatkohézió terén hatalmas előrelépést jelentett a kint töltött közel egy hónap. Ami a jövőt illeti, a század lélekben már most elkezdte a felkészülést a következő, 2023-as Allied Spirit gyakorlatra. Akkor ismét idegenben és újra januári hidegben játszik majd a csapat... ■

Kiképzés téli terepviszonyok között

Szabó Dávid őrmester
Fotó: Szlovén Fegyveres Erők

Március első felében rendezték meg a 15. NATO and Partner Countries Winter Camp elnevezésű kiképzést Szlovéniában, amelyre a meghívott haderők két-két altisztet delegálhattak. A Magyar Honvédséget Mayer István törzsőrmester (MH Altishti Akadémia) és Szabó Dávid őrmester (MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság) képviselte.

A Winter Camp helyszíne a szlovén Pokljuka, ahol neves biatlonversenyeket (sífutás és lövészet) is rendeznek. A szállásunkat könnyen megtaláltuk, az épület a Biatlon Stadion melletti erdei ösvényen volt, 1360 méter magasan. Minden érkezőt kedvesen fogadtak, még üdvözlőcsomagot is kaptunk. Tizenkét fős körletekben helyeztek el minket, a katonaként már jól megszokott emeletes ágyakon aludtunk. Német, luxemburgi, svájci, amerikai, litván és román szobatársaim is voltak. A táborban angolul beszélgettünk egymással, ez angol–testnevelés szakos tanárként nem okozott problémát. Mayer törzsőrmesterrel egy körletbe kerülünk és azonnal megtaláltuk a közös hangot. Már a kiutazás alatt is sokat beszélgettünk, és a táborban többnyire együtt mozogtunk. Ami az ellátást illeti, bőséges és egészséges ételeket kaptunk, amikből többször is lehetett venni.

A megnyitón – amit a szállásunk melletti épület parkolójában tartottak – felsorakozott a huszonnégy részt vevő

német. Jó érzés volt ott állni közöttük! Az esemény különlegessége az „ice breaker” kihívás volt, melynek lényege, hogy minél rövidebb idő alatt kell egy óriási jégtömböt szétörni két evőkanállal. A spanyol katonák kapták a feladatot, nagyon vicces volt. Csak a sokadik próbálkozás után esett le mindenkinek, hogy a jégtömböt egyszerűen csak le kell lökni az asztalról a kanalakkal. Az első kihívás a „nordic cruising” elsajátítása volt, ami téli körülmények között hasznos sítechnika és a későbbi léces menetgyakorlatok alapja. Sportszakos egyetemistaként jól megtanultam síelni, de a „nordic cruising”-ra jellemző gyalogolva csúszó mozdulatsor először szokatlan volt. Mayer törzsőrmesternek ez volt az első síélménye, de hamar belejött. Összességében mindketten sikerrel vettük az akadályokat. A téli terepen számolni kell lavinával is, így megismerkedtünk a vészjelzővel és a keresőbottal, amiket társaink felkutatására használhatunk. Ha

Két teljes nap csak a síelésről szólt

a bajbajutott vészjelzést sugároz, mi pedig a keresőbottal meg tudjuk állapítani helyét és mélységét, nagy eséllyel megmenthetjük.

Az elméleti képzésünk a NATO kiválósági központjában történt, ahol több előadást is meghallgattunk. A legjobban a nápolyi központú Szövetséges Összhad-erőnemi Hadművelési Parancsnokság prezentációja tetszett. Az *Egy becsületbeli ügy* című film néhány jelenetén keresztül a vezetői szerepkörök negatív és pozitív hatásait elemeztük, minden lejátszott rész után megbeszélve a látottakat, kitérve az etikus viselkedés kérdéseire is. (Aki nem látta a filmet, érdemes pótolnia.) A képzések mellett kirándulásokat is szerveztek, nagyon tetszett például Bled, csodálatos látványlói vannak. Az egyik délután megnéztük a tavat, majd csónakba szállva a szigetre épült Mária-templomot. A helyi várban kísértőt is kaptunk, aki számtalan érdekességet elmondott az építményről és a hely történelméről. Az estét egy szuper pizzériában töltöttük.

A következő két teljes nap csak a síelésről szólt. A szlovén instruktorok rendeztek nekünk egy műlesikló versenyt, ez volt a „Giant Slope”. Minél gyorsabban kellett kikerülni a bójákat, nagyon izgalmas volt. Az elsők között indultam, így a friss pályán kicsit lassabb voltam, mint szerettem volna. Egyébként szinte végig napsütéses időnk volt, aminek nagyon örültünk, de a síelésnek nem igazán kedvezett, sokszor volt kásás, latyakos a terep. A „nordic cruising”-ot a Tamar-völgyben is gyakoroltuk, eléggé kifárasztott minket ez a menetgyakorlat, és a síbakancs feltörte a lábunkat. A gyönyörű kilátás viszont mindenért kárpótolt. Az utolsó pihenőpontnál a szlovén katonák megkérdezték, hogy vannak-e olyanok, akik szeretnének tovább túrázni a völgyben egy magasabb pontig. Nem hagyhattam ki! Ha jól emlékszem, tizenketten vágunk neki ennek a plusz szakasznak, ami eleinte erdőn keresztül vezetett, aztán egy technikás hegyoldalban síeltünk vissza. Élveztem minden percét.

A képzés alatt végig sokat foglalkoztunk azzal, hogy mi a felelős vezető altiszt feladata, és hogyan tudjuk kezelni az ezzel kapcsolatos kihívásokat. Az utolsó napon több gyakorlati feladat is volt, nekem a kommunikáció-fejlesztés tetszett legjobban. Egy társunknak bekötött szemmel kellett labdát dobnia egy dobozba. Az első dobásokhoz nem adhatunk neki semmilyen segítséget, a második

A két magyar katona sokat tanult a téli kiképzésen

körben pedig csak negatív visszajelzéseket. A harmadik körben már biztathattuk őt, az utolsó körben pedig rá kellett vezetnünk arra, hogy pontosan hová és hogyan dobja a labdát. Tudatosult bennem, hogy egy jó vezetőnek nemcsak feladatokat, hanem támpontokat is kell adnia, lépésről lépésre kell segítenie a beosztottjait, megadva a szükséges visszacsatolásokat.

Köszönöm alakulatomnak, a Magyar Honvédség Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokságnak, hogy részt vehettem ezen a rangos nemzetközi eseményen. Nagy megtiszteltetés volt, sokat tanultunk egymástól. Kihívásként élttem meg az egyhetes felkészítést, tökéletesítettem a nyelvtudásomat, építettem a kapcsolataimat, de főként a téli túlélés módszerei és a vezetői képességeim fejlesztése, ami igazán hozzájárult ahhoz, hogy elégedetten, bár fáradtan érkeztem vissza Magyarországra. Bátran ajánlom kollégáimnak ezt a lehetőséget, hiszen nemzetközi környezetben, elméleti és gyakorlati foglalkozásokon keresztül olyan tudást sajátíthatnak el, amely nagyban hozzájárul a magyar katonák képességeinek, alkalmazhatóságának színesítéséhez. ■

A Magyar Honvédséget Mayer István törzsőrmester (b) és Szabó Dávid őrmester képviselte a kiképzésen

Könnyűlövészek kiképzésén

Ferenczi-Hantó Andrea zászlós
Fotó: Bratkó Balázs tizedes

BEVEZETÉS

Esszém megírásakor a témaválasztásomhoz az vezetett, hogy a közel negyedszázadban, amióta a Magyar Honvédség állományában közalkalmazottként, majd hivatásos katonaként dolgozom, beosztásomból – jogi főnökség, dokumentumkezelő – fakadóan naponta találkoztam a katonai fegyelem kérdéskörével, így rálátásom nyílt figyelemmel kísérni a katonai fegyelem megjelenését, illetve a fegyelem hiányának kiváltó okait, azok alakulását.

A KATONAI FEGYELEM MEGJELENÉSE NAPJAINKBAN

A 24/2005. (VI. 30.) HM rendelet a Magyar Honvédség Szolgálati Szabályzatának kiadásáról 29.1. pontja szerint: „A katonai fegyelem a jogszabályokban, belső rendelkezésekben és az előjárók által meghatározott követelmények, feladatok minden katonára és katonai szervezetről történő teljesítését, végrehajtását jelenti. Ennek megvalósítása és fenntartása minden katona kötelessége. A katonai fegyelem alapját a katonai élet- és szolgálati viszonyok rendezettsége adja, melyhez szorosan kapcsolódik a katona tudatos kötelességérzetén, a haza védelméért érzett személyes felelősségén alapuló aktív öntevékeny kezdeményezéssel és együttműködéssel párosuló engedelmességi készsége. A fegyelem minden katona önkéntes jogkövető magatartásán, a honvédelem iránti kötelezettségvállalásán, a haza védelméért és a szövetségeseik iránt érzett személyes felelősségén, a katonaközösségek összeforrottságán és magas fokú szervezethez való alapszik.” (Szolgálati Szabályzat, 24. old.)

A fegyelem egyfajta alárendelti engedelmesség, hierarchikus viszony, ahol az előjáró utasításadási (parancsadási) és rendelkezési joggal bír. A katonai fegyelem azon alapul, hogy minden katona feladatait, kötelességeit, egymáshoz való viszonyát jogszabályok határozzák

A katonai fegyelem erősítésének lehetséges irányai az alegységnél

meg. A fegyelem a katonai élet egészét áthatja, így a fegyelem megsértése egyenlő a kötelesség megszegésével. A jogszabályok tartalmazzák a katonai fegyelem megsértőivel szembeni szankciókat, így a következmények minden katona számára világosak.

HOGYAN ERŐSÍTHETŐ A KATONAI FEGYELEM?

Dolgozatomban feladatom megválaszolni, milyen irányt tartok lehetségesnek a katonai fegyelem erősítése érdekében. Ahogy a bevezetőben már említettem, régóta dolgozom jogi területen. Véleményem szerint (legalábbis az alakulatom tekintetében) az elmúlt több mint 20 évben a katonai fegyelem területén mennyiségi tekintetben nem történt változás. A bűncselekmények száma jelentősen csökkent, inkább az egyszerű ténymegállapítású, kisebb súlyú fegyelemsértések száma nőtt. Ez többek között köszönhető a szabályzók, parancsok egyre nagyobb számának, ami a szélesebb körű számonkérhetőséget eredményezi. Napjainkban jóval magasabb szintű elvárásoknak kell megfelelni, a kötelezettségek teljesítése sokkal nagyobb hangsúlyt kap.

Az elmúlt években az állomány létszáma a növelésre irányuló erőfeszítések ellenére is inkább stagnált, a fluktuáció nagy. A migrációs válsághelyzet és a veszélyhelyzet kezelésében való részvétel miatt a katonák leterheltsége többszörösére nőtt. Az egyre nagyobb áldozatvállalás (a családtól való rendszeres, hosszabb idejű távollét, ebből kifolyólag a mindennapi élet „tervezhetetlensége”, mely személyes jellegű feszültségeket, problémákat okoz, a változásokra való gyors reagálás megkövetelése, a teljes magánélet a katonai szolgálatnak mindinkább történő alárendelésének elvárása, a bizonytalanság, a kiszámíthatatlanság) és az egyre több feladat fáradtságot, figyelmetlenséget, illetve elégedetlenséget eredményezett, így a szabályzókban rögzített kötelezettsé-

geket akár gondatlanul, akár szándékosan figyelmen kívül hagyva, viszonylag könnyű fegyelemsértést elkövetni. Másrészről kiváltó ok lehet, hogy a törvényes szabályozás miatt jelen helyzetben a szerződés lejárt, az előzőleg felsorolt vagy más okok miatt leszerelni szándékozó katonák nem tudnak kikerülni a honvédség rendszeréből (kivéve, ha az egészségügyi alkalmatlanság vagy a közös megegyezés fennáll), így a kiválás lehetőségére egyetlen „módjuk” a többszörös fegyelemsértés elkövetése, mely a vágyott távozáshoz vezethet.

Fentiekén túl – véleményem szerint – az elismerés hiánya ugyancsak vezethet fegyelemsértés elkövetéséhez. Elismerésen több tényezőt értek. Ha a korábbi és jelenlegi tanulmányaim során is felmerült Maslow-féle szükségletpiramisban található, egymásra épülő szinteket veszem alapul, alapvető szükséglet (vagy legalábbis az alapszükségletek kielégítéséhez elengedhetetlen) a pénz. Ahogy a történelmi és irodalmi példákban is ismert, a zsoldfizetés hiányától mindig egyenes út vezetett a fegyelemsértéshez. Az utóbbi négy évben a katonák alacsony illetménye az átlagkeresetekhez viszonyítva többé-kevésbé rendezésre került, azonban a munkaerőpiac különböző szegmenseihez képest még mindig jelentős elmaradásban van. Legyszerűsítve: a katonákkal szemben támasztott magas társadalmi és testületen belüli elvárások, jogszabályokban támasztott követelmények nem feltétlenül állnak összhangban az anyagi elismeréssel. Könnyen felmerül bárkiben, hogy a jelentős elkötelezettséggel járó, eszmiségében szép, de sok lemondást kívánó hivatással szemben inkább a versenyszféra magasabb anyagi elismerését válassza.

Ha a szükségletpiramisnál maradok, a következő szintek a biztonságot, kiszámítható elvárást, jó munkahelyi légkört, környezetet, bizonyítási lehetőséget, szakmai fejlődést tartalmazzák. Olvasmányaim és tapasztalataim alapján ezek a szükségletek egymásból következnek, egymásra épülnek, de nem feltétlenül igényelnek anyagi ráfordítást. Ebből kifolyólag logikus a következtetés, hogy a megfelelő megélhetéshez szükséges, elfogadható fizetés is elegendő lehet, ha a többi szinten található igény is kielégítésre kerül. Így nem feltétlenül merül fel az elégedetlenségéből fakadó fegyelemsértés sem, hiszen az olyan emberi tulajdonságokkal számolva, mint példamutatás, megfelelő, jó irányú hozzáállás, odafigyelés, derűs, támogató hangulat inkább a fegyelmezett, törekvő magatartást, viselkedést idézik elő.

HOGYAN CSÖKKENTHETŐ A FEGYELEMSÉRTÉSEK SZÁMA?

Az előzőekben felsoroltakon túl a fegyelem erősítése véleményem szerint több módon is kivitelezhető:

– Egyrészt következetes, mindenkiire érvényes szankcionálással (a kivételezés elkerülése).

– A korábban jellemzően alkalmazott fenytések (feddés, megrovás, szigorú megrovás) nem minden esetben váltották be a hozzájuk fűzött reményt, hiszen azon túl, hogy az ún. dics-feny lap tartalmazta azt, kézzelfogható, különösebb büntetést nem jelentett. Ugyanakkor többször előfordult, hogy a katona – nem tulajdonítva nagy jelentőséget az al-

kalmazott fenytésnek – még a fenytés hatálya alatt szegte meg a következő szabályt, így a fokozatosság elvét betartva könnyen a hosszabb-rövidebb ideig tartó, változó mértékű illetménycsökkentés, illetve pénzbírság fenytéssel találhatta szembe magát. A tapasztalatok azt mutatják, hogy abban az esetben, ha a katona „bőrcén érezhető” a következmény, nagyobb a visszatartó erő. (Ugyanakkor érdekes ellenpéldaként tudnám felhozni a néhány évvel ezelőtti fizikai állapotfelmérések teljesítésének elmulasztása miatti, nagy számban kiszabott figyelmeztetéseket. Ilyen jellegű fegyelemsértések miatt már a következő évben nem, vagy alig kellett figyelmeztetni a katonákat.)

– Az alaprendeltetésből adódó feladat békeidőben a kiképzés. A napirendben jól szabályozott, így időrendjében kiemelt helyet foglal el például az ellenőrzés. Véleményem szerint a fegyelemsértések jelentős része megelőzhető lenne a folyamatos ellenőrzéssel.

– Nem a vakfegyelemre kellene a hangsúlyt fektetni, hanem a bajtársiasságra, a példamutatásra és a beosztottról való gondoskodásra, az építő csapatszellemre, valamint a következetes, mindenkiire egyformán vonatkozó követelménytámasztásra.

– Kiemelt szerepe van (kellene legyen) az alegységeknek régóta szolgálatot teljesítő, tapasztalt altiszt, zászlósi állomány. Az alárendeltekkel, beosztottakkal való megfelelő, de közvetlen kommunikációval, a beosztott állomány problémáinak felderítésével, meghallgatásával, a megoldás keresésével, lehetőség szerinti segítségnyújtással, illetve egészen egyszerűen az egymásra való kölcsönös odafigyeléssel sokat tudnának tenni, javítani.

– Végül pedig – ismét kihangsúlyozva – hiszem, hogy az őszinte elismerés, dicséret (szóbeli, írásbeli) legalább ennyire fontos, jelentős motivációs erővel bír.

ÖSSZEGZÉS

Az eddig leírtak alapján is megállapítható, hogy a hadsereg hadrafoghatósága, eredményességének hatékonysága a fegyelmezett katona nélkül sosem valósulhat meg, tehát a fegyelem megléte szükségszerű, de nem csak szankcionálással érhető el. ■

A már korábban említett Híbrid Egységes Zászlóstanfolyam (H-EZT) hallgatói közül Ferenczi-Hantó Andrea zászlós dolgozatából jelentetünk meg egy részletet. Az írás igazán aktuális témát dolgoz fel. A zászlós asszony szakmai múltjára és tapasztalataira alapozva olyan következtetéseket von le, amelyek a Magyar Honvédség mentális megújulásának alapjait képezhetik, jól összegezve a választott témát, erősítve azokat a vonatkozó normákat és értékeket, amelyek egy haderő meghatározói.

A szerkesztő

Búvárok a víz világnapján

MH2. KRDD
Fotó: Vári Sándor őrmester archívuma

Minden év március 22-én ünnepeljük a víz világnapját, ráirányítva a figyelmet a mindenki számára elérhető tiszta víz fontosságára és az édesvízkészletek veszélyeztetettségére. E jeles nap apropóján műszaki búváruk, Vári Sándor őrmester, a Magyar Honvédség 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár katonájának bemutatásával szeretnénk közelebb hozni az olvasóhoz a búvárok nem mindennapi életét, tevékenységét.

Mikor és hogyan lettél búvár?

– Búvárkarrierem 2000-ben kezdődött, habár ezt megelőzően sem állt távol tőlem a víz, a vizek szeretete, hiszen vízimentőként dolgoztam, és ráadásul nem is uszodai körülmények között, hanem nyílt vízben, a Kettős-Körösön és a Fekete-Körösön. Már ekkor is nagyon kacsintgattam a búvárok felé, végül 2000-ben iratkoztam be egy búvártanfolyamra.

Mi inspirált?

– Mindig is érdekelt a vizek világa, különösen a vadvizéké, hiszen már gyerekként is azt játszottuk a barátaimmal, hogy iszapot, kavicsot hoztunk fel a víz aljáról, vagy azt próbáltuk ki, ki tud mélyebbre merülni. Először a Fekete-Körösön – ahol vízimentő-szolgálatban voltam – dolgozó munkabúvárok keltették fel az érdeklődésemet, aztán a későbbi oktatóim is fontos szerepet kaptak az életemben. Ők nem civil oktatók, hanem a fővárosi tűzoltóság búvárai voltak. Igazából az ő munkájuk sokszínűsége terelt abba az irányba, hogy a hobbimból munka legyen. 2000-ben még viszonylag kevés búvár volt a környéken, nehéz is volt olyan búvártársat találni, akivel az ember merülhetne.

Hogyan folytatódott a történet?

– Először egy alapfokú búvártanfolyamot végeztem el, majd ezt követően haladó búvár végzettséget szereztem az Adrián, a mentőbúvár-képzést pedig itthon, bányatavi körülmények között szereztem meg. Már mentőbúvár vol-

tam, amikor elkezdtem keresni a lehetőséget, hogyan lehetne a búvárok közül megélni. Találtam egy ipari búvárokodással foglalkozó gyulai céget, másnap már kezdhettem is náluk. Éppen árvízi időszak volt, azért tudtam azonnal bekapcsolódni a munkájukba.

Stílusosan szólva: bedobtak a mély vízbe.

– Mondhatjuk így is. Ott nem igazán érdekelt senkit, hogy milyen végzettségem van, inkább teszteltek, vizsgáztattak. Ez az időszak mind a búvár-, mind a magánéletemnek egy meghatározó időszaka volt, ugyanis 2004-től 2008-ig – hol egybefüggően, hol kisebb szünetekkel – náluk dolgoztam időszakos munkában. Rengeteg mindent megtanultam, nemcsak a merülésről, hanem a feladatok szárazföldi részéről is, úgymint az előkészületeket vagy a különféle lakatos- és műszaki munkákat.

Bővebben?

– Például a hegesztést, vágást, amiket a mai napig használok, tulajdonképpen azt, amire a műszaki „búvárságom” épül. Az alapvető fogásokat tőlük sajátítottam el. Ezzel a céggel bejártuk egész Magyarországot a Drávától kezdve – amely Európa leggyorsabb sodrású folyója – a Dunán keresztül a Tiszáig.

Van veszélyérzeted?

– Jó, hogy említetted a veszélyt, mert szoktam kérdezni a fiúktól is, hogy „ti nem féltetek?” Az ugyanis nem normális, ha

valaki nem fél. Én ilyen társal nem akarok merülni, és ezt jól kell érteni. Nem azt mondom, hogy rettegjen minden egyes merülés előtt, de ismerje fel a veszélyforrásokat.

Vagyis tisztelje a természet erejét.

– Abszolút. De lehet, hogy valaki tiszteli a természetet, mégsem látja a veszélyforrásokat. Olyan, mint egy gyerek, egyszerűen nem érzi. Nekem is megtanították, hogyan kell olvasni a vízből, a víz mozgásából. „Látod, hogy fodrozódik a víz? Ott, a víz alatt van egy uszadék. Nézd, visszafog a víz.” A Dunában tapasztaltunk olyat, hogy a felső öt méter sodrásiránynak, az alsó öt méter ellenkező irányba folyik. A vezetőkötélen pedig sodrásiránynak megfelelően kell tájékozódni. Nem iskolarendszerű képzésben vettünk részt volt, de talán még jobb is, mert így az ember a saját bőrén tanulta meg ezeket a trükköket. Voltak veszélyes szituációk, amelyeket utána kiértékelünk, hogy ezekből is tanuljunk. Sajnos, sok olyan dolgot tapasztaltunk, amit nem lehetett volna másként csinálni.

Nagyon szépen mondtad, hogy kiértékeltek a helyzetet, ez már katonás volt. Itt csapjunk is át kicsit a jelenbe. Miért lettél katonára, ha neked a civil életben is bejött a búvárokodás?

– 2009-ben lettem katonára, ugyanis az ipari búvárokodás nem volt állandó munka. Úgy gondoltam, hogy jó lenne egy stabil munkahely, és mindig is terveztem, hogy katonára leszek. Bementem a békéscsabai toborzóirodára és mondtam, hogy búvár szeretnék lenni. Több választási lehetőség közül Szolnok mellett döntöttem. Következett az orvosi vizsgálat, ahol megbuktam, így egyelőre a búvár beosztást nem tölthetem be. Öt évet az akkori Magyar Honvédség 25/88. Könnyű Vegyes Zászlóalj harmadik századánál töltöttem mint géppuskás. Én azt gondolom, hogy ez kellett nekem, és a mai napig valom, hogy „ne kerüljön hozzánk kopasz katonára”. Tapasztalja meg, milyen a katonai élet, tudjon harcolni, fegyvert kezelni. Az akkori századparancsnokom aztán az egyik reggeli kihallgatáson megkérdezte, hogy szeretnék-e búvárokodni. A biztatására újból nekivágtam az orvosinak, ami szerencsére már sikerült, így tulajdonképpen ekkor kezdődött a honvédségi búvárkarrierem. Ahogy

a beosztásomba kerültem, meg is kezdődött Szentesen a búvár alaptanfolyam.

Adott új ismereteket?

– Igen, mert nagy hibát követ el, aki azt állítja, hogy már mindent tud. Mindig, minden szinten lehet tanulni. A mentőbúvárképzést és a honvédségi mentőbúvárképzést is ott végeztem. Ezt kétféle szinten kell tartani, illetve megújítani. De ami érdekesebb lehet, hogy a munkabúvárokodást, a nehéz-búvárokodást is Szentesen, a kiképző-bázison tanultam.

Ez a sisakos, zártrendszerű búvárképzés?

– Így van, ezt ők oktatják, ott lehet náluk fűrni-vágni, ők ennek az atyjai.

Evezünk át kicsit más vizekre, kicsit sósabbakra.

– Gyakorlatok során volt lehetőségem Horvátországba is kijutni, a horvát különleges erőkkel együtt hajtottunk végre merülési, kiképzési feladatokat.

Miben más a búvár számára a tenger, mint egy folyó?

– Nagyobb a mélység, nagyobb a mozgástér. Aki a hazai vizekben megtanul búvárokodni, az – minden nagyképűség nélkül mondhatom – a tengerben csak játszik, persze azt nem állítom, hogy nem rejt magában veszélyeket. A mélység annyira nem befolyásoló tényező, a felszereléseink viszont korlátozzák, hogy – bár mélyebbre is tudnánk merülni – negyven méter alá menjünk. A tengeren is többnyire műszaki-búvár-feladatokat hajtottunk végre, roncsfelderítések-től kezdve a tárgykereséseken át azok kiemeléséig.

Van lehetőség átadni a megszerzett tapasztalataidat?

– Igen, ez most számomra a legnagyobb kihívás. Elmondhatom, hogy merülésvezetőként és oktatóként is dolgozom. Aki most Szentesen végez alaptanfolyamot, és bekerül újonc búvárnak a csapathoz, azokkal mind én foglalkozom. Jó látni, hogy milyen búvárokká válnak. Ezt a mentortevékenységet végzem mind az újoncoknál, mind a tapasztaltabbaknál, majd koordinálok a tevékenységüket. Az alegységnél biztosítjuk a saját erőink szabad mozgását, és akadályozzuk az ellenséges erők tevékenységét. Nagyon remélem, hogy még sokáig képes leszek ezt a beosztást ellátni. ■

HEAT

Bornemisza Géza törzsszázlós
Fotó: Kelemen Ilona

A Hostile Environment Awareness Training (HEAT) – Veszélyes Környezet Tudatosság Tanfolyam – méltán említhető a Magyar Honvédség Békétámogató Kiképző Központ (MHBTKK) kiképzési palettáján szereplő nemzeti tanfolyamok zászlóshajójának. Annak ellenére, hogy a pandémia az elmúlt években rányomta a bélyegét a nem „online-osítható” képzésekre, a tanfolyamot immár 15. alkalommal rendezték meg a 2017. évi kezdetek óta. A civil szférából érkező hallgatók elszántsága és a kis létszámú (10 fős) hallgatói, valamint 5 fős kiképzőcsoportok lehetővé tették a tanfolyam szigorú rendszabályok betartása mellett történő megvalósítását.

MI IS AZ A HEAT?

A HEAT egyfajta, a katonákéhoz hasonló „pre-deployment training”, missziós felkészítés civileknek. A válság sújtotta övezetekben jelenlévő különböző szereplőknek, egyebek mellett vállalatok, szervezetek, segítségnyújtók és a média munkatársainak ajánlott a tanfolyam elvégzése, mielőtt a területre utaznak. A kurzus nem ismeretlen a nemzetközi képzési palettán. Európa-szerte számos, az MH BTKK-hoz hasonló központ kiképzési katalógusában megtalálható, valamint a civil szférában magánvállalkozások képzései között is elérhető. A kurzus célja, hogy: a résztvevők felismerjék a veszélyhelyzetet és kezelni is tudják azt; kialakuljon bennük egyfajta önvédelmi mechanizmus, amely spontán vagy erőszakos cselekményből keletkező veszélyhelyzet során segíti a túlélésüket; képesek legyenek a környezetükben lévő (nem képzett) személyek támogatására, a veszélyhelyzet negatív hatásainak, a mentális és fizikai sérülés lehetőségének

csökkentésére, az ön- és kölcsönös segítségnyújtás végrehajtására.

KINEK VAN RÁ SZÜKSÉGE?

Katonai és rendvédelmi ismeretekkel nem rendelkező civileknek, akik válság sújtotta övezetekbe készülnek utazni. Olyan köztisztviselőknek és önkénteseknek, akik biztonsági szempontból kockázatosnak minősített külföldi helyszíneken láthatják majd el feladataikat a jövőben. Jártak már a tanfolyamon az Üldözött Keresztények Megsegítéséért és a Hungary Helps Program Megvalósításáért Felelős Államtitkárság munkatársai és önkéntesei, a Magyar Vöröskereszt képviselői, a Katasztrófavédelem HUNOR mentőszervezetének tagjai, a Külgazdasági és Külügyminisztérium, a Honvédelmi Minisztérium, az Emberi Erőforrások Minisztériuma munkatársai, valamint fegyveres társszervek állományának tagjai. A jelentkezők számának függvényében a kiképző központ egyenruhás és civil álló-

mánya is lehetőséget kap a tanfolyamon való részvételre, hiszen a képzés kiváló alkalmat biztosít a már meglévő tudás felfrissítésére.

Minden HEAT azonos tematikára épül, a tartalom azonban a célközönségnek, célállomásnak megfelelően alakítható. Az MH BTKK által kínált 6 napos felkészítés első napjaiban elméleti előadások során sajátítják el az angol nyelvű rádiós hírváltás szabályait, az improvizált robbanóeszközök, aknák elleni védelem, valamint a személyi kimentés-kimenekítés alapjait. Megtanulják a térkép és a GPS használatát, valamint felfrissítik az újraélesztéssel, törésrögzítéssel, vérzéscsillapítással és a gépjárműből való kimentéssel kapcsolatos egészségügyi ismereteiket.

„A gyakorlatat teszi ugyan a mester,
de csak akkor, ha tanulsz is belőle.”
(Paul Hauck)

A tanfolyam komplex gyakorlati foglalkozással ér véget, amely során a hallgatóknak valóságghű, életszerű szituációkban kell helytállniuk, számos esetben kilépve a komfortzónájukból. Feladataik közé tartozik gépjárműves, illetve gyalogos menetek megszervezése és végrehajtása veszélyes terepszakaszon, éjszakai kényezerszálláson, mindemellett át kell jutniuk legális és illegális ellenőrző pontokon is. A résztvevők begyakorolják, hogy mi a teendő közvetlen és közvetett fegyvertűz esetén, mit kell tenniük, ha egy társuk megsérül, merre érdemes menekülni, hogyan kell rádióval keresztül segítséget kérni. Mindezeket egy fiktív válságövezetben hajtják végre, ahol tárgyalásokat kell lebonyolítani a helyi szereplőkkel. A hallgatók két csoportban, instruktorok felügyelete mellett végzik feladataikat, akik minden esemény után elemzik és értékelik a végrehajtást, majd felvázolják az egyéb megvalósítási lehetőségeket. A tanfolyam a tapasztalatok megosztásával, az események végrehajtási módjainak értékelésével ér véget.

Elmondható, hogy a tanfolyam legnagyobb „megrendelőjének” az Üldözött Keresztények Megsegítéséért és a Hungary Helps Program Megvalósításáért Felelős Államtitkárság számít. E cikk írásának időpontjáig a tanfolyamon négy alkalommal vettek részt az államtitkárság munkatársai és az együttműködő szervezetek önkéntesei, élükön Azbej Tristan államtitkárral, aki egy korábbi beszédében hangsúlyozta, hogy az emberi életnél nincsen

értékesebb. „Ez nemcsak azokra a veszélyhelyzetben élőkre vonatkozik, akiken segíteni akarunk, hanem gondolnunk kell önmagunkra is. A teljes képzés során azt érezni, hogy ez nem egy konzervprogram, amit kinyitottak a számunkra, hanem egy rendkívül magas szakmai színvonalon végrehajtott, ránk szabott felkészítéssel vehettünk részt mindannyian.”

KIK A FELKÉSZÍTŐK?

A tanfolyamigazgatóság és a kiképző állomány gerincét túlnyomó többségben altisztek képezik. A számos művelési területet megjárta altisztek a megszerzett tapasztalataik felhasználásával, részletes magyarázat mellett adják át a tanfolyam előírt ismeretanyagát, és hasznos tanácsokkal látják el a hallgatókat. Az élményszerű komplex gyakorlati foglalkozás alatt a kiképzők mentori feladatokat látnak el. A központ nemzetközi oktatói csereprogram keretén belül támogatja többek közt az Osztrák Fegyveres Erők Nemzetközi Intézetét (Austrian Armed Forces International Centre), ahol a tanfolyamunk oktatói hasonló, nemzetközi HEAT-képzéseken vesznek részt vendégoktatóként, és az ott megszerzett legfrissebb trendeket beépítik a saját kurzusunkba. A képzés alájátszói, jelzői csoportja szintén az MH BTKK állományának tagjaiból áll, akik előre megírt kerettörténet- és szerepjátékkártyák alapján angol nyelven hajtják végre a feladataikat.

Összességében elmondható, hogy a tanfolyam kiválóan strukturált, az oktatott elméleti tananyagot azonnal gyakorolják a résztvevők. A kora reggeltől késő estig tartó kiképzési napok rugalmasan alakíthatók annak érdekében, hogy a hallgatói állomány teljes mértékben elsajátítsa, megértse az oktatott ismeretanyagot. A kurzus inkább mondható „gyakorlatnehéznek”, az elméleti és gyakorlati foglalkozások aránya ugyanis 40/60%. A tanfolyam végeredménye egy, a veszélyhelyzetek felismerésére és azok elhárítási lehetőségeire felkészített személy. A képzés a civil szervezetek tagjai, a polgári életből érkezett résztvevők mellett kiváló alapot nyújthat a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség azon honvédelmi alkalmazotti állományának is, melynek tagjait missziós, veszélyes területre, illetve válságövezetekbe vezénylik. Az MH BTKK vezetése a későbbiekben a tanfolyam nemzetközi porondon történő megmérettetését is tervezi. ■

Együtt a csapat

„Győzz vagy tanulj!”

Józan Tímea hadnagy

Fotó: MH 6. TVE és Szűcs Tibor főtörzsőrmester archívuma

Évről évre számos versenyt rendez a honvédség, amelyre szép számmal jelentkeznek hivatásos, szerződéses és tartalékos katonák egyaránt. Így történt az a Magyar Honvédség Amatőr Katonai Küzdősport Bajnokság MH IX. Kinizsi Közelharc Kupa Furkó Kálmán Emlékversenyen is, ahová a Magyar Honvédség 6. Sípós Gyula Területvédelmi Ezred 31. Draganits Ferenc Területvédelmi Zászlóalj hivatásos katonája, Szűcs Tibor főtörzsőrmester is benevezett.

A megmérettetés keretén belül először tartották meg a Furkó Kálmán Emlékversenyt, néhai Furkó Kálmán ezredes tiszteletére, aki a Magyar Karate Szakszövetség alelnöke és a magyar kyokushin karate egyik zászlóvivője volt, vagy ahogy sokan emlegették, a „magyar samuráj”. Ez a verseny azonban nemcsak a közelharcról és küzdelemről szólt, hanem a tiszteletről s egyben a fejlődésről is, hiszen a katonai közelharc egyik fő sajátossága a jellem fejlesztése, amely egyaránt elősegíti a félelem legyőzését, saját korlátaink megismerését és kitolását, valamint megtanítja a szükséges döntések gyors meghozatalára is.

Szűcs főtörzsőrmester katonai pályafutását 2008-ban Szentendrén az alapképzéssel kezdte meg, majd a Kinizsi Pál Tiszthelyettes Szakképző Iskolában folytatta tanulmányait, ahol lövészsakon végzett. Ezt követően a Magyar Honvédség 25. Klapka György Lövészandárhoz került lövészrajparancsnok-helyettesi beosztásba, majd a Magyar Honvédség Bakony Harckiképző Központnál foly-

tatta pályafutását. Koszovói külszolgálat után a Magyar Honvédség 6. Sípós Gyula Területvédelmi Ezred várpalotai székhelyű alegységéhez, a 31. Területvédelmi Zászlóalj Kiképző Századához helyezték át mint kiképzőt, ahol az elmúlt évek során megszerzett tapasztalatait kamatoztatta, illetve fejlesztette elméleti tudását és gyakorlati felkészültségét.

Az altiszt a versenyen két versenyszámot is megnyert, és a különdíjat is ő hozta el. Győzelmét és különdíját három hónapos kislának és feleségének ajánlotta. A főtörzsőrmester reméli, hogy pár év múlva a fia – édesapját követve – szintén a dobogó legfelső fokán fog majd állni. Számára fontos, hogy a katonái keményen küzdjenek a sikerért, legyenek jól felkészültek és készen álljanak a harc bármilyen formában való megvívására, de legfőképpen higgyenek a Magyar Honvédségben, bajtársaikban és önmagukban, hiszen erős akarat csak erős hitből fakad.

A közelharcban jártas altisztet kérdeztem a versenyen elért eredményeiről, tapasztalatairól és jövőbeni terveiről.

Miért jelentkezett a versenyre? Mi motiválta?

– Már 19 éve foglalkozom küzdősportokkal és harcművészettel, kiképzőként – többek között – katonai közelharcot oktatók, civilben versenyzem is. Fontosnak tartom, hogy a katonák rendelkezzenek azokkal az alapvető közelharc-ismeretekkel és felkészültséggel, amely – ha a helyzet úgy adódik – az ellenség legyőzésének egyik formája. A küzdősport nemcsak a testet, hanem az elmét is edzi, megtanít küzdeni, harcolni, tisztelni az ellenfelet. Számomra a versenyzés egyfajta megmérettetés, kihívás önmagammal szemben. A résztvevők három versenyszámban indulhattak – nagykesztyűs (A), kiskesztyűs (B) küzdelem, valamint földharc –, ahol a versenyzők különféle küzdősportokban mérhették össze tudásukat. Néhány sportoló több versenyszámban is indult, és dobogós helyezést ért el. Jómagam is eredményesen szerepeltem, hiszen az A és B viadalt is sikerült megnyernem, mindemellett különdíjban is részesültem. A verseny során nem elegendő egy küzdősportban kiválóknak lenni, hiszen aki a kevert harcművészetet űzi, tehát álló- és földharcban is otthon van, nyerő lehet. Magam kempózom is, és ebben benne van mind a kettő.

Mi volt a legnagyobb kihívás ezen a versenyen?

– Kemény küzdelmeken vagyok túl, nagyon jó ellenfeleim voltak. Emellett a két viadal fizikálisan is megviseli az embert. Természetesen egy ilyen versenyre a felkészülés sem könnyű. Már hónapokkal a versenyt megelőzően elkezdtem a felkészülést. Szabadidőm nagy részét – természetesen a család mellett – az edzésekre fordítottam, Polgár Tamás mester kezei alatt pallérozódtam. Az alap- és rúgástechnikák mellett a különböző szabadulástechnikák, hárítások kerültek előtérbe a kemény edzésterv alapján összeállított előkészítő foglalkozásokon, s az ebből adódó nehéz munka és kitarás, úgy érzem, végül meghozta gyümölcsét. Előljáróim támogattak a versenyen való részvételben, folyamatosan teret adnak a katonai közel-

Szűcs Tibor
főtörzsőrmester
már 19 éve
foglalkozik
küzdősportokkal
és harcművészettel

harc oktatásának. Jövőre már csak saját tanítványaim szeretném elvinni a versenyre, de ki tudja, mit hoz a jövő, lehet, hogy újra ringbe szállok.

Milyen érzés volt átvenni a szentendrei Helyőrségtámogató Parancsnokság különdíját?

– Mindig nagyszerű érzés győzni, a dobogó legtetetjén állni, különösen egy ilyen rangos versenyen. Meglepett, hogy én érdemeltem ki a különdíjat, nagy megtiszteltetés volt számomra az elismerés. Ez a díj számomra sokkal többről szól, hiszen az igazi harcművész tiszteli ellenfelét, mert folyamatosan tanulunk tőle. Ezért is lett a mottóm: Győzz vagy tanulj! A különdíj az én olvasatomban ennek a tiszteletnek az elismerése. ■

Célra tartás

Felkészülés közben

40 éve(m) a fedélzeten

Barna Róbert törzsszáslós
Fotó: Molnár István törzsszáslós archívuma

Ismét egy jeles évfordulóhoz érkezünk Szolnokon, egy páratlan ünnephez: Molnár István törzsszáslós – vagy ahogyan repülős berkekben ismerik: Moles – négy évtizede szolgál helikopteren, ebből 38 éve fedélzeten. Az eltöltött 40 év alatt mentett embereket téli katasztrófhelyzetekben, oltott tüzet, részt vett a dunai és tiszai árvízi védekezésben (helyére téve megannyi homokzsákot), valamint a vörös iszap elleni küzdelemben, számtalan alkalommal szállított médiasztárokat és VIP-személyeket.

Tisztelt törzsszáslós úr, egy igazán nem mindennapi pályát mondhat magadénak. Kérlek, meséld magadról!
– 1959. október 29-én születtem Abaújszántón, általános iskolás éveimet az akkori csehszlovák határ menti kis faluban, Abaújtúron töltöttem. Tanulmányaimat Miskolcon folytattam gépésztanulónként. Érettségi után a 208. Steinmetz Kapitány Szakmunkásképző Intézet és Szakközépiskolába jelentkeztem, ennek az az érdekessége, hogy a képzésre az Ifjúsági Magazin „Jelentkezz repülőgép-szerelőnek” című hirdetése jóvoltából figyeltem fel. Bogarat ültetett a fülembe. Mindig is misztikusnak és titokzatosnak tartottam azt a szakmát, amiről a mindennapi ember nem sokat tud. Két év szakiskola után repülőgép-szerelő szakmunkás-bizonyítványt szereztem. Megismerkedtem a repülés alapjaival, úgy éreztem, hogy egy új, eddig nem ismert világ nyílik meg előttem. Első munkahelyem a Pestvidéki Gépgyár hajtóműüzeme volt, ahol vezérlőautomaták, illetve faroklégesavaragy szét- és összeszerelésével foglalkoztam. Két évig dolgoztam ott. Ezalatt túlestem a három hónapos sorkatonai kiképzésem is, Szolnokon. Kibírhatónak, elviselhetőnek tartottam a katonai szolgálatot, de akkor, ott, úgy gondoltam, lezárult katonai pályafutásom.

Azért látjuk, hogy ez nem így történt...

– 1982-ben a volt osztálytársak unszolására és ráhatására újabb kihívásokat kerestem, és jelentkeztem a Magyar Néphadseregbe, továbbszolgáló katonának, két év időtartamra. Így kerültem 1982. március 1-jén az MN 6690 alakulathoz (Szentkirályszabadja) mint földi mechanikus, Mi-8-as szállítóhelikopterre. Munkámat érdekesnek, változatosnak tartottam, munkatársaim segítőkészek

és barátságosak voltak. Előjáróim, látva felkészültségemet és munkához való hozzáállásomat, felajánlották, hogy hosszabbítsam meg a szolgálatomat, és ha érzek hozzá kedvet, később lehetőséget kaphatok fedélzeti mechanikus beosztás betöltésére is.

1984-ben sikeres repülőorvosi vizsgát és a Szolnokra való áttelepülés után megkezdtem a fedélzeti technikus beosztásra való felkészülésem az MN 1936 Szolnok Vegyes Szállítórepülő Ezrednél. 1984. december 19-én végrehajtottam első önálló repülésemet. 1985-től a következő évek már hivatásos katonaként, sok repüléssel, az ismeretek folyamatos bővítésével teltek. 1988. április 4-én megkaptam az 500 repült óra utáni kitüntetést. Ez az év számomra még azért nevezetes, mert megnősültem. Feleségem, Zsuzsanna hamar szembesült azzal a ténnyel, hogy katonafeleségnek lenni elég sok kihívással jár. Tudomásul vette, és azóta is kitartóan, önzetlenül biztosítja azt a nyugodt családi hátteret, amely a repüléshez, missziókhöz – egyáltalán a katonaléthez – elengedhetetlenül szükséges.

A gyerekek követték a pályán?

– Két gyermekünk van, Eszter 1990-ben született, Dániel két évvel később. Gyermekeim örömmel jártak velem családi napokra, repülőnapokra, de felnőttként nem a katonai pályán találták meg számításukat.

Gondolom, nem sok időd volt unatkozni az elmúlt évtizedekben...

– Dehogya is, rengeteg feladat volt, amikre számos sztori emlékeztet. Íme néhány érdekesség, a teljesség igénye nélkül. 1988-ban századom alegységszintű repülő-harcászati gyakorlatot (RHGY-t) hajtott végre

Csőr (Ötfa) térségében. Rengeteg hangya volt a sátorban és természetesen a hálósákban is – lehetetlenné téve a pihenést, míg rá nem jöttünk, hogy vízzel teli konzervdobozokba kell állítani a tábortábori ágyak lábait. Zárógyakorlat: századkötél földközélen, utánpótlás-szállítás. Egy völgygel a számítottnál korábban emelkedtünk fel a hegytetőre és kerestünk leszállásra alkalmas területet. Sajnos pontosan ott, ahol a pirosak ásták be magukat. Mi a kék voltunk... A gyakorlatot egyébként kiválóra értékelték. 1996-ban részt vettem II. János Pál pápa kíséretének szállításában. 1997-ben történt első repülésem külföldre, Mi-8 típusú helikopterrel. Keleti György honvédelmi minisztert vittük az ausztriai Tullnba.

Feltételezem, a rendkívüli feladatok végrehajtása kapcsán is fel tudsz idézni érdekes történeteket.

– 1999-ben részt vettem a téli időjárás okozta károk felszámolásában Sátoraljaújhely térségében. Váratlanul rendelték el a feladatot, így nagyon kevés személyes felszereléssel indultunk útnak. Ami nagyon kellett, azt másnap reggel vásároltuk meg magunknak egy boltban. Cudar idő volt. Fújta a szél, hordta a havat. A dohánygyár foci pályáján szálltunk le. Alig bírtuk betakarni a gépet. Emlékszem, még a pálya gondnokának a kutya is be volt zárva a rossz idő miatt. Tejet, kenyeret, gyógyszert szállítottunk ki elzárt kis településekre, tanyákra. A rossz látási viszonyok miatt sokszor csak a behavazott utak fásorait követtük, ugyanis a GPS-ünk rendszeresen felmondta a szolgálatot. Munka közben annyira lisztes lett a hajózásoverálom, hogy a helyi katasztrófavédelmi csapatok adtak egy régi munkásor egyenruhát, hogy az enyémet ki tudjam tisztítani. Harmadik nap, már hazafelé, a nyíregyházi töltsétnél kaptam meg azt a csomagot, amit a kedves feleségem összerakott nekem a tiszta ruhákkal. Már nem sok hasznát tudtam venni.

„Szállítottam már szépségkirálynőket is, de koporsót is. A két feladat nem ugyanaz. Az utóbbinál még a hajtóművek is csendesebben dolgoznak, de mindkét esetben nehéz az üzemeltetésre koncentrálni.”

Meséld valamit a 2000-es évekről.

– 2004-ben aranykoszorús hajózó címet értem el, illetve megkezdődött az átképzésem Mi-17 típusú helikopterre.

2003-ban és 2005-ben ott voltam a Cooperative Key nemzetközi kutató-mentő gyakorlatokon Plovdivban, Bulgáriában. Első alkalommal Románián, másodszer Szerbián keresztül mentünk ki. Csodálatos érzés volt átrepülni kis magasságban a Kárpátokon. Legszívesebben csak a tájat néztem volna, de a szemem sarkából a műszereket is figyelni kellett. Több mint 20 ország merev, illetve forgószárnyas típusai vettek részt a gyakorlaton. A közös nyelv az angol – és természetesen a repülés szeretete volt. 2009 szeptemberében egy belgiumi gyakorlaton vettünk részt. A tájat, ahol repültünk, sekély köd takarta be. A fehér paplanból a templomok és az átjátszóadók tornyai látszottak ki. Békésnek tűnt minden, csak mi repültünk pár méterrel a ködréteg felett. Alattunk az Ardennek. Hogyan lehet ezt szavakkal leírni? 2012 az afganisztáni missziókra történő felkészülésről szólt. Angliai szimulátoros képzés, szlovéniai, horvátországi magashegyi kiképzések, ahol a feladat nem más, mint leszállóhelyet keresni a többtónás szerkezetnek 2000 méter feletti magasságban. Mind a hárman bízunk egymásban: a pilóta, a technika és én.

Jártál misszióban és külföldi átképzéseken is.

– Valóban, 2012, Shindand, 2016 és 2018, Kabul. Gyors átképzés Mi-17V5 és Mi-17V1 típusváltozatokra, majd afgán pilóták és technikusok oktatása amerikai, olasz, horvát és cseh kollégákkal együtt. Egyszerű feladatoktól a magashegyi és sivatagi leszállásokig, az útvonalrepülésektől a rakétalövészetig. Gyakran egyedül voltam a fedélzeten magyar.

„A háborúban, háborús környezetben végzett feladat katonaként nem más, mint vizsga az addig tanultakból.”

2017-ben Mi-17-esek átvételét hajtottuk végre a típuscsalád szülőhazájában, Novoszibirszkben, Oroszországban. Szép élmény volt. 2021-ben került sor a Mi-8-as típus utolsó repülésére a Magyar Honvédségben. Számomra szomorú esemény, hiszen hosszú éveken keresztül dolgoztunk együtt, az Ember és a Gép. Utoljára én állíthattam le a hajtóműveket. Oktató-berepülő fedélzeti szerelőként 3627 óra repült időt szereztem Mi-8/17/171 típusokon. És hogy unalmas volt-e az elmúlt 40 év? Számomra egyáltalán nem. ■

Punisher Airsoft Team Nagyatád

Soltész László Zsolt főtörzsőrmester
Fotó: Gálovics Márk archívuma

Írásomban a nagyatádi Punisher airsoft-csapatot mutatom be, melynek magam is tagja vagyok. A sportág egyaránt népszerű hobbisport a civilek és katonák körében is. A civilek részéről azért, mert kicsit „katonáskodhatnak” szabadidejükben, airsoft fegyverekkel (replika), egyenruhában. A katonák esetében pedig gyakorlásnak, képzésnek is nagyszerű. Ne gondoljuk azonban, hogy ez csak egy játék: az airsoft közösséget – a Magyar Airsoftosok Szövetsége (MASZ) által 2015-ban meghatározott – szabályok kötik a végrehajtás során.

A Punisher Airsoft Team Nagyatád meghatározó egyénisége Végvári Valentin Zoltán szakaszvezető, aki a Magyar Honvédség 64. Boconádi Szabó József Logisztikai Ezred katonája. Végvári szakaszvezető 2012 óta jár airsoft-játékokra, -eseményekre. Mivel ez csapatjáték, a sportág kedvelői igyekeznek valamelyik csapathoz csatlakozni. A szakaszvezetőt 2017-ben meghívták a kaposvári The Punisher Airsoft Team nevet viselő csapatba, ami már pár éve létezett, de tagjai nem voltak túl aktívak. Az addigi csapatvezető kérésére Végvári Valentin Zoltán átvette a kis csoport irányítását. Összeállított egy új csapatot, amely aztán a szakaszvezető lakóhelyén, Nagyatádon működött tovább, Punisher Airsoft Team néven (nevük csak a névelőben különbözik a kaposvári csapat nevéétől).

Az airsoft népszerűsítésével többen is kedvet kaptak a Magyar Honvédség 64. Boconádi Szabó József Logisz-

tikai Ezred katonái közül ehhez a hobbisporthoz. A csapatot időközben sikerült megfelelő számban feltölteni katonákkal és civilekkel. Valentin megpróbált havi szinten legalább egy-egy játékot szervezni. A Punisher Airsoft Team egyre népszerűbb lett – többször meghívták rendezvényekre bemutatót tartani vagy beteg gyerekekhez szerepelni, hogy egy kis örömet csempésszenek a mindennapjaikba. Időközben a régi nagyatádi volt laktanya területén megnyílt a „63. Bázis”, ahol számos szabadidős tevékenységre – paintball, harcjárművezetés, akadálypálya – nyílik lehetőség közel 21 000 m² területen. Többnyire az airsoft-játékokat is itt tartják meg.

A csapatot a Nagyatádi Kulturális Központ 2018-ban felkérte a II. Nagyatádi Honvéd Találkozón való szereplésre. A város igen patinás katonai múlttal rendelkezik, számos katonai alakulat állomásozott itt; csak a 20. szá-

zadi paletta is rendkívül gazdag, a Magyar Királyi Nagy Lajos Király 6. honvéd gyalogezred III. zászlóaljától (1938–1945) a Magyar Néphadsereg 69. Harckocsi Ezredig számos alakulatnak adott otthont a helyőrség. A 69. Harckocsi Ezred Nyugdíjas és Baráti Kör kezdeményezésére, a honvédelem népszerűsítésére és a katonai hagyományok ápolására létrehozták a Nagyatádi Hadipark és Haditechnikai Múzeumot. A Honvéd Találkozó célja, hogy a múlt emlékein keresztül hozza össze a helyőrségben szolgált katonákat a város lakosságával.

Az első ilyen rendezvényt, amin az airsoft-csapat is részt vett, 2018. szeptember 22-én tartották. A „63. Bázis” volt a kezdő bemutató, majd délután a vásártér területén folytatódott a program. Olyan pozitív visszajelzések érkeztek az airsoftosok szerepléséről, hogy a következő évben is felkérést kapott a csapat. A programok és a bemutatók színesítésével mind nagyobb tömegek érdeklődtek a rendezvény iránt.

2019 júniusában a Nagyatádi Autó & Szellem Show-n tartottunk bemutatót, majd ugyanezen esztendő őszén a III. Nagyatádi Honvéd Találkozón szerepeltünk. A pandémia okozta egyéves kényszerűzűnet után, 2021 szeptemberében már egy komplex programot mutattunk be, több mint 50 fővel (a résztvevők fele aktív katoná volt) és komoly technikai háttérrel. Az ilyen méretű programok mindenre kiterjedő szervezést igényelnek, mind a külsős segítők bevonása, mind a bemutató összehangolt lebonyolítása terén. A bemutató családbarát is volt egyben, hiszen a programok egy része – kedvezve a gyerekeknek is – lehetővé tették az airsoft-replikákkal való megismerkedést, azok kipróbálását.

A csapat terveiben a létszám bővítése és a technikai háttér fejlesztése egyaránt szerepel. A továbbiakban is szeretnénk eleget tenni a hozzánk érkező felkéréseknek. ■

(Megköszönöm Végvári Valentin Zoltán szakaszvezetőnek a cikk elkészítéséhez nyújtott segítségét.)

Az oldalpár tudósításait írta: dr. Murinkó Anila ezredes
Fotó: A szerző felvétele és archív

A HAF igazgatói kézben

Az olasz szárazföldi haderő kiadványát, a Rivista Militare folyóiratot 1856-ban alapították Torinóban a Carlo és Luigi Mezzacapo fivérek kezdeményezésére. Giuseppe Cacciaguerra ezredes 2021 őszétől tölti be az újság igazgatói beosztását. Előzőleg a 8. Reggimento Lancieri di Montebello (8. Montebello lándzsás ezred) parancsnoka volt. (Megjegyzendő, hogy folyamatban van az alakulat és a Magyar Honvédség vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár 32. Nemzeti Honvéd Díszegység kapcsolatfelvétele.)

A főtiszt várakozással tekintett találkozásunk elé. Ennek a jelenlegi friss vezetői beosztásából eredő érdeklődésen túl további indoka is volt. Cacciaguerra ezredes pár évvel ezelőtt elvégezte Budapesten az NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar felsővezetői tanfolyamát. Elmondása szerint felejthetetlen emlékeket gyűjtött a hazánkban töltött szolgálati ideje alatt. Kapcsolatunk alakul, for-

málódik, és ennek jelei, reményeim szerint, a Honvéd Altiszti Folyóirat későbbi számainak oldalain válnak majd ismertté.

Az átadott több korábbi lapszámából az egykori emlékek alapján választotta ki az ezredes a felvételel látható példányt.

Ismét közeledik egy centenárium...

Jövőre, 2023-ban lesz 100 éve, hogy megalakult az önálló olasz légi haderőnem. Pontosan egy évvel korábban már jól láthatóan-érezhetően elkezdődött a centenáriumba való készülődés: a 99. évfordulón, az emlékév indításakor, ez év március 28-án az olasz katonai menzán még egy kis pezsgőt is adtak a spagetti mellé...

A magyar légi haderő már túl van e jubileumon. A jövő márciusi ünnepre tekintettel adtam át Nicola Lanza de Cristoforis altábornagynak (Generale di Divisione Aerea Nicola Lanza de Cristoforis), az Összhaderőnemi Műveleti Főparancsnokság parancsnokhelyettesének a Zrínyi Kiadó által megjelentetett, *A Magyar Légierő 100 éve* című könyvet. De Cristoforis altábornagy a '90-es évek elején részt vett az öbölháború Sivatai Vihar fedőnevű hadműveletében, és a későbbiek során – már vezérőrnagyi rendfokozatot viselve – is repült éles légi bevetésekben.

A fotó háttérében látható együttes F-35-ös altábornagyként, biztonsági okokból, sajnálatára nem repülhet. A nemzeti készülődésben, úgy vélem, hogy jól jön a magyar kiadvánnyal való ismerkedés...

Tengeri csaták – olasz részvétellel

„KÖNYVNAGYKÖVETÜNK” JELENTI

Alberto Sodomaco ellentengernagy (contrammiraglio), az Olasz Véderő Vezérkar Katona-politikai és Haderőtervezési Főcsoportfőnökéig főcsoportfőnök-helyettese – aki a stratégiai irányelvek és haderőtervezési szakterületek vezetését látja el – érdeklődéssel vette át e sorok írójától a Zrínyi Kiadó egyik igen ismert, színvonalas kiadványát, az *Illustrated Military History of Hungary* című kötetet.

Mint elmondta, különös érdeklődéssel tekint majd azokra a fejezetekre, melyek az Olaszország északi régiójában történt hadieseményeket dolgozzák fel, ugyanis az ellentengernagy a történelemből jól ismert Triesztből származik. Nyilván tanulmányozni fogja a k. u. k. haditengerészettel foglalkozó fejezetet, illetve a tengeri csatákat, melyek egyike – 1918. június 10-én a Szent István csatahajó elsüllyesztését követően – olasz győzelemmel ért véget. Így lett június 10-e az olasz haditengerészet (Marina Militare) napja.

A jövőbeli együttműködés támogatása

A Magyar Honvédség 32. Nemzeti Honvéd Díszegység nemzetközi szakmai együttműködésének egyik lehetőségét jelenti az olasz 8. Lancieri di Montebello ezred. Az előző évben lerakott mérföldkőtől elindulva, a 2022. év közös programjának törzsszintű tervezése előtt – a vezetői elvárás, szándék megismerése érdekében – kerestem fel Francesco Olla vezérőrnagyot, az Olasz Szárazföldi Haderő Vezérkarának Haderőtervezési Főcsoportfőnökség főcsoportfőnökét. Tábornok úr igen készségesen fogadott, amit a közel egyórás beszélgetés tovább erősített. A jelzett téma közel áll hozzá, mivel egykoron az ezred parancsnoka volt, így nem csupán a jelenlegi beosztása alapján, de mély érzelmi kötődése miatt is támogatja a két szervezet jövőbeli együttműködését.

A magyar haderő alaposabb megismerése céljából átadott Zrínyi-kötet átlapozása közben különösen a harckocsizó részeknél állt meg a tekintete, mivel a látottak Olla vezérőrnagy úr egykori páncélos múltját elevenítették fel.

Csokoládé, sör, EU és NATO

BELGIUMRÓL ÉS BRÜSSZELRŐL, MÁSKÉPPEN

Lejegyezte és a felvételeket saját gyűjteményéből készítette:
dr. Murinkó Attila ezredes

A közel 12 milliós lélekszámú Belgium Magyarország területének mintegy harmadát kitevő ország (30 528 km²), mely három fő népcsoporttal rendelkezik. Északon a holland nyelvű flamandok, délen a francia gyökerekkel rendelkező vallonok, míg keleten a német ajkú közösség található. Az utóbbi évek trendjét figyelve elmondhatjuk, hogy etnikailag és nyelvilag is igen sokszínű ország.

Belgium 1830-ban, az ún. augusztusi forradalom után, október 4-én nyerte el függetlenségét. Az 1. fotón a 100. évfordulóra kiadott medál látható, a centenárium ideje alatt regnáló három uralkodó portréjával. A Szász–Coburg–Gothai-házból származó I. Lipót uralkodása 1831. július 21-én kezdődött; a király beiktatása után Belgiumban alkotmányos monarchia és parlamenti demokrácia jött létre. Az első belga király halálát követően, sajátos családi tragédia következtében, a második fia lett az ország uralkodója. II. Lipót elsősorban a Kongói Szabadállam nevű afrikai gyarmat megszerzése és annak könnyörten kizsákmányolása révén híresült el Belgiumon kívül, míg hazájában „építő királyként” („Roi bâtisseur” vagy „Koning-Bouwer”) tett szert hírnévre, mert nagyszabású építkezéseivel nagymértékben hozzájárult a belga nagyvárosok, Brüsszel, Antwerpen és Oostende fejlődéséhez. Nagybátyjának, II. Lipót királynak halála után, legközelebbi hozzátartozójaként örökölte a belga trónt Albert, és 1909. december 23-án tette le az alkotmányos esküt.

A 2. fotón Belgium harmadik királya látható az uralkodásának 25 éves jubileuma alkalmából kiadott érmen. I. Albert, aki komoly sportember volt, 1934. február 17-

én, az első feltételezések és a hivatalos közlemény szerint hegymászó baleset következtében, az Ardennek hegységben található Marche-les-Dames közelében található sziklafalon vesztette életét. Halálának körülményei korántsem tisztázottak, mivel a balesetnek nem voltak szemtanúi.

A 3. fotón az első világháború lezárásának 50. évfordulójára kiadott emlékérem látható III. Lipót portréjával. Az édesapja által vezetett belga csapatok eredményesen harcoltak az országra váratlanul támadó német megszálló erők ellen. Albert a háború kitörésekor átvette a belga hadsereg irányítását, és katonáit az Yser (flamandul: Ijzer) folyó mentén kiépített lövészárkokból irányította, miközben a belga kormány Le Havre-ba menekült. Albert a szövetségesek nyomásának ellenállva megtartotta a belga csapatok parancsnokságát, és nem olvasztotta be katonáit a brit vagy francia haderőbe. Csak a háború végére adta be derekát, és cserébe a szövetséges Flandria Hadseregcsoporthoz parancsnok lett, amelyet belga, brit és francia csapatok alkottak. A háború végén hősnek kijáró fogadtatásban részesítették, amikor bevonult a felszabadított Brüsszelbe.

A 4. fotón a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasóinak érdeklődése szempontjából talán a legérdekesebb. Az Albert király által adományozott I. osztályú kitüntetés első világháborúban tanúsított példás helytálláshoz köthető, melyet altisztek számára adományoztak hűséges szolgálatuk méltó elismeréseként.

Belgium hadereje (hivatalos nevén: Belga Hadsereg) négy komponensből (szárazföldi, légi, haditengerészeti és egészségügyi) áll; aktív létszáma 40 000 fő fölött van. ■

Humor

Tigyi István Zsolt főtörzszászlós

ÜNNEP

A katonai rendész gyermeke születését egy kis iddogálással ünnepli, és a Nyugatinál köt ki. Beszáll egy taxiba, majd így szól:

– Kérem, vigyen a Nyugati pályaudvarra!

– De uram, már ott vagyunk – mondja csodálkozva a taxis.

– Hát ez nagyszerű! – mondja a rendész és átad egy ötezerest a taxisnak.

– Máskor ne hajtsen ilyen gyorsan, mert még elveszik a jogosítványát, és akkor nem lesz munkája.

HOL A MACSKA?

Szabó őrmester hazamegy a szolgálatból, a felesége azzal fogadja, hogy spájzból hiányzik egy kiló szalonna.

– Szerintem a macska volt – morfondírozik az őrmester.

– Lehet, hogy igazad van, drágám – helyesel a felesége.

Le is méri a macskát, a mérleg egészen pontosan egy kilót mutat.

– Eddig jó – mondja az őrmester. – A szalonna már megvan, de hol lehet a macska?

DISZNÓVÁGÁS

Nagy törzsrőmester átcsonget a felletteséhez:

– Százados úr jelentem, holnap disznót vágunk, a boltok már bezártak és hiányzik egy-két dolog hozzá. Ki tudna segíteni?

– Persze, törzsrőmester úr, mit adjak? Rizst, majoránát, esetleg kést?

– Necem, százados úr, egy disznó kéne...

AKKUMULÁTOR

Kovács törzszászlós felháborodva reklamál az autókalkatrész-boltban:

– Uram, ön nekem azt mondta, hogy ez az akkumulátor nagyon tartós darab, és az autómra már soha többet nem kell vennem másikat! Aztán még hat hónapot sem bír ki!

– Elnézést kérek, nem gondoltam volna, hogy az autója kibír még fél évet...

HÚSVÉT ELŐTT

Nagy őrmestert megkérdezi a fia:

– Apaaaa, miért etetsz a tyúkkal kakaóport?

– Tudod, kisfiam, hogy csokitojást tojjon.

VIRÁGÁRUSNÁL

Kormos zászlós betér a helyi virágárushoz, orchideát szeretne venni.

– Sajnos jelenleg éppen nincsen – mondja a virágáros a vevőnek. – Nem lesz jó helyette árvácska? Az is nagyon szép.

– Nem, nekem csak az orchidea jó. A feleségem két hete elutazott, és megbízott azzal, hogy a virágot rendszeresen öntözsem. Ön szerint hogy magyarázzam meg neki, hogy két hét alatt árvácskává változott az orchidea?

VADÁSZAT

Kovács őrmester imád vadászni, így egy ismerőssel kimennek az erdőbe. – Ha én megélezok egy nyulat, az máris írhatja a végrendeletét! – dicsekszik az ismerős.

A tisztáson hirtelen feltűnik a tapsifüles. A hengegő vadász előkapja a puskáját, rálő, de a nyúl elszalad. Mire Kovács őrmester epésen megjegyzi:

– Úgy látom, már szalad is a közjegyzőhöz... – s ő is lő egyet. – De már nem ér oda.

IDŐ

Karádi őrmester megkérdezi Rabótól, hogy mennyi az idő.

– 10 perc múlva kettő – feleli az, mire kap egy taslit.

– Ezt miért kaptam, őrmester úr? – kérdi Rabó, mire a válasz:

– Olajbogyó, nem azt kérdeztem, hogy 10 perc múlva mennyi lesz az idő...

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal,
minden páros hónapban
2022/2. szám
(április)

Kiadja a Magyar Honvédség
Parancsnoksága

Szerkesztőbizottság:
Elnök:

Kaszab Zoltán főtörzszászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlós

Tagok:

Balog Sándor főtörzszászlós
Bálint Ákos főtörzszászlós
Bogya Sándor főtörzszászlós
Dr. Murinkó Attila ezredes
Soós Lajos főtörzszászlós

Tigyi István Zsolt főtörzszászlós
Tömösközy Tamás Kálmán törzszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében
közreműködik a HM Zrínyi Térképészeti
és Kommunikációs Szolgáltató
Közhasznú Nonprofit Korlátolt
Felelősségű Társaság – Zrínyi Kiadó

Felelős vezető:

Kulcsár Gábor ügyvezető

A Zrínyi Kiadó vezetője:

Dr. Isaszegi János ny. vezérőrnagy

Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán ny. alezredes

Szerkesztő: Havasi Máté

Kézirat-előkészítő: Apagyiné Gáspár Jolán

Korrektor: Mészáros Károly ny. alezredes

Tördelő: Kiss Fanni Flóra

Grafikai tervezés: László Zoltán

Címlapfotó: Bratkó Balázs tizedes

Szerkesztőségi titkár: Pásztor Júlia

A szerkesztőség címe:

1087 Budapest, Kerepesi út 29/B

Telefon: 272-02. 459-5355,

fax: 459-5354

e-mail-cím: kiss.zoltan@hmzrinyi.hu

pasztor.julia@hmzrinyi.hu

Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs

Szolgáltató Közhasznú

Nonprofit Kft. Sokszorosító Osztály

Felelős vezető: Pásztor Zoltán

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható
a www.honvedelem.hu portál
kiadványok rovatában

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja
az Európai Katonai Sajtószövetségnek
(EMPA)

TÖRTÉNELMI EMLÉKEZÉS

BELGA KITÜNTETÉSEK, EMLÉKÉRMEK

A megannyi csokoládéról és sörfajtáról ismert Belgium és annak fővárosa több szempontból is figyelemre méltó. A város az Európai Unió és a NATO székhelye. Katonaként különösen közel áll hozzánk az ország is, mert a Szövetséges Erők Európai Főparancsnoksága (SHAPE) is ott található (Mons).

(Kapcsolódó cikkünk a 30. oldalon olvasható.)
Szöveg és kép: dr. Murinkó Attila ezredes

1 Az ún. augusztusi forradalom 100. évfordulójára kiadott medál

2 Belgium harmadik királya, I. Albert a trónra lépésének 25. jubileuma alkalmából kiadott érmen

3 Az első világháború lezárásának 50. évfordulójára kiadott emlékérem III. Lipót portréjával

4 Albert király által, altisztek számára adományozott I. osztályú kitüntetés